

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPITE VOJNE
BONDE

GLASILNOVSKA JEDNOTA

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska po-
dorna organizacija
v Ameriki
Posluje že 51. leto
DELUJMO ZA
DOSEGO
40.000 ČLANOV!

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918

NO. 37 — STEV. 37

CLEVELAND, O., 13. SEPTEBRA (SEPTEMBER), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

Proslava Jednotine 50-letnice v Newburghu

Izmed 14 društev naše Jednote, ki poslujejo v Greater Clevelandu je zadnje nedeljo pet društev št. 63, 146, 150, 207 in 214, spadajočih k fari sv. Lovrenca v Newburghu privedlo jako lepo slovesnost povodom zlatega jubileja KSKJ. Vsa slavnost zjutraj in popoldne v cerkvi tako tudi potem v S. N. Domu se je vršila na jako lep način in ob veliki udeležbi in s krasnim programom. Na isti so bili kot častni gostje sledeči gl. uradniki in uradnice: br. Louis Železnikar, br. John Pezdirtz, sestra Mary E. Polutnik, sestra Mary Hochevar in urednik Glasila, Newburška fara sv. Lovrenca zasluži vse priznanje, ker je dosedaj prva in edina izmed ostalih priredila tako impozantno slavnost. Potek iste objavimo v prihodnji izdaji.

Nov grob v domovini

Gdč. Mary Smrekar, ki je že dolgo let za gospodinjvo v Villa Angela, je prejela sporočilo o smrti njenega brata Ivana, ki ji je umrl pred dvema leti v vasi Knežah pri Gorici. To ji je sporočil nek italijanski vojni ujetnik, ki je doma iz njene vasi in ki se nahaja sedaj v taborišču v Pennsylvaniji. Drugi pa da so še živi. Ivan Smrekar je bil star 66 let ter zapuščal dva sinova in dve hčeri. Naj mu bo lahko domača gruda, gdč. Smrekar pa izražamo iskreno sožalje.

POSMRTO ODLIKOVANJE

New York, N. Y.—Mr. Valentin Kobilca in njegova žena Mary sta od vojnega urada za svojo sina Valentina, ki je 21. junija žrtvoval svoje mlado življenje za svojo domovino in demokracijo sveta, prejela posmrtno odlikovanje "Purple Heart." (Skrlatnega srca)

To odlikovanje je ustanovil prvi ameriški predsednik George Washington v Newburgh, N. Y., 7. avgusta 1782.

V tozadnem pismu z odlikovanjem se glasi, da je bilo to odlikovanje podeljeno korporalu Valentinu Kobilci za posebne zasluge v bitki in za rane, ki jih je dobil na bojišču in vsled katerih je umrl v Franciji 21. junija, 1944.

SKUPNA MOLITEV ZA DELAVSKEGA TOVARISA

V Thatcherjevi tovarni na Long Islandu, N. Y., je bil že nad 30 let uslužben kot pometlač 70 letni zamorec Herman Inas. Nedavno ga ni bilo na delo ker se je nahajal v bolnišnici vsled nevarne operacije. Pred odhodom je pa prosil svoje tovariše, da naj to in to uro zanj molijo ko se bo nahajal na operacijski mizi.

Lastnik tovarne je ukazal, naj se prošnja Hermana upošteva. Ob določeni uri je parna piščalka dala znamenje k molitvi, nakar je sto, mož in žena v tovarni prenehala z delom za 5 minut in tiho molilo. Herman se je čez par tednov zatem ves hvaležen vrnil med svoje zveste tovariše zopet na delo.

Novi grobovi v Clevelandu

Frank Jager

Dne 10. septembra je umrl Frank Jager, stanujoč na 17618 Grovewood Ave., star 72 let. Tukaj zapuščal brata Johna, nečakinjo Mrs. Minko Kramer, nečake Johna in Stanleya, ter Freda Jager v Detroitu. V starem kraju zapuščal sestro Marjano. Doma je bil iz Bizovika pod Ljubljano, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti. Bil je vesele narave in izvrsten pevec. Ostal je vedno samski. V Johnstonu je bil član samostojnega društva Moxham.

John Avguštin

Dne 8. septembra je po enotedenski bolezni umrl John Avguštin, star okrog 76 let, stanujoč pri hčeri in zetu Mr. in Mrs. Louis Sinkovič, 12834 Carlington Ave. Doma je bil od Novega mesta, odkoder je prišel v Ameriko pred 43 leti. Bil je član dr. sv. Lovrenca št. 63 KSKJ. Tu zapuščal sina Joe Avguštin, hčere Mary Sinkovič, Rose Jozel in Anno Vidmar, brata Anthony, vnuke in pravnuke. Žena Mary mu je umrla pred štirimi leti. R.I.P.

OBSOJENI KVIZLINGI

Grenoble, Francija, 2. sept. ONA. — Osvobodjena Francija je pokazala, da bo zahtevala obračun od narodnih izdajalcev. Kazen pa bo natančno odmerjena po zakonu.

Na sodnji v Grenoblu se je danes vršila prva obravnava proti vojnim zločincem in izdajalcem, prva v južnih predelih Francije. Šest članov višjske milicije je bilo obsojenih na smrt, drugi pa so dobili različne kazni zapora.

Civilen sodnik je bil predsednik sodnega zbora, a dva častnika, ki sta bila z njim, sta dajala obravnavi značaj vojskega sodišča. Vseskozi obravnave so obveljale določbe stare predvišjske Francije, tako da je imel vsakter oboževalec možnost, da se zagovarja.

Dva izmed najboljših advokatov sta branila obožence, ter sta z vsjo silo skušala vplivati na sodišče, da krivcem priznane radi njihove mladosti—najstarejši od njih je imel 26 let.

Jeza ljudstva, ki je v Grenoblu, prav kot drugod zelo razjarjeno in zahteva najhujše kazni za vse kolaboratorje, ni mogla vplivati na sodbo, kajti vse je bilo zastraženo in le malo ljudi prepustnih, da prisostvujejo obravnavi.

DR. ALEXIS CARREL ARETIRAN

Iz Pariza se javlja, da je FFI oblast te dni aretirala svetovno znanega učenjaka 71 letnega Dr. Alexis Carrela, ki je bil zadnji čas profesor na Carrel institutu v Franciji. Obdolžen je, da je on uvedel fašizem in marksizem med študente. Kakor znano, je Dr. Carrel pred nedavnim živel v Washingtonu, D. C. in bil kurator antropološkega muzeja ondi; tam je tudi s pomočjo polkovnika Charles Lindbergha sestavil mehanično srce. Dr. Carrel je tudi že pred leti enkrat dobil Nobelovo nagrado.

Vesti iz slovenskih naselbin

New York, N. Y.—Marica Cook, hčerka dr. Ivana M. Čoka, predsednika Jugoslovanskega odbora iz Italije, sedaj v Londonu, se je 13. avg. poročila tukaj z Abnerjem A. Towersom, po poklicu inženir in sedaj prvi poročnik v armadi. Marica je prošlega februarja graduirala na Columbia univerzi.

Brooklyn, N. Y. — V petek 18. avg., je v bolnišnici Bushwick po dolgi bolezni umrla Valentina Dolar, stara 67 let. Rojena je bila v Domžalah, podomače Rudolfova in v Ameriko je prišla leta 1911. Tukaj zapuščala sina, tri hčere in brata, in starem kraju pa več sester.

Milwaukee. — Družina John Marinko je bila obveščena po vojnem departamentu, da je 16. jun. padel na italijanski fronti njen sin, saržent Jack Marinko, o katerem je bilo prvotno poročano, da je pogrešan. Star je bil 27 let in pri vojakih od oktobra 1942. Poleg staršev zapuščal ženo, petletno hčerko, triletnega sinčka, dva brata, oba pri vojakih, in sestro. — Na bojišču v Novi Gvineji je bil ranjen Cpl. Frank Klobučar, sin družine Anton Klobučar. Ranjen je bil deset dni prej predno je imel iti domov na dopust.—Dne 3. avgusta je umrl Martin Vranich, star 57 let. Zapuščal svaka in svakinjo ter več nečakinj.

Nokomis, Ill. — Družina Frank Stražar je bila obveščena od vojnih oblasti, da je bil sin Anton Stražar ranjen v Franciji. Ta družina ima tri sinove v vojni. Andy se nahaja na Novi Gvineji, Frank pa v Californiji.

Ely, Minn. — John Tomsic je prejel poročilo od vojnega departamenta, da je bli 12. julija v Franciji ubit njegov sin Anthony Tomsic, star 29 let. Poleg očeta zapuščal šest bratov. Enako je bila obveščena družina Frank Benko, da je padel v Franciji njih sin Matthew Benko. Poleg staršev zapuščal mlado ženo, pet bratov in dve sestri. Tukaj pa je umrla pionirka Mary Agnich, stara 77 let, doma od Črnomlja. Na Elyju je bila 50 let. Zapuščal pet sinov in dve hčeri. Lokalni list poroča, da je bilo v tej vojni ubitih že 23 elyjskih fantov, med katerimi so sledeči slovenski fantje: Steve Leber, Albin Mrache, William Loushin, Louis Lakner, Nick Kordich (Hrvat), Joe Simonich, William S. Widmar, Rudolph Tisovich (mestni alderman), brata Albin in Louis Rozman, Louis R. Rom, Anthony Tomsich, Matt Baks. Torej je že padlo v tej vojni dvanajst tukajšnjih slovenskih fantov in en Hrvat. Mesto šteje 6000 prebivalcev.

Arma, Kans. — Frank in Frances Potočnik sta bila obveščena, da je njun edini sin Johnny pogrešan v Franciji od 4. avgusta. On je služil pri letalcih s činom poročnika in je pilotiral bojno letalo P-38. Bil je tudi odlikovan za hrabrost.

Zopetna konferenca v Quebecu

Quebec, Kanada. — Predsednik Roosevelt in angleški premier Churchill sta se 11. sept. sestala v tem mestu za konferenco, pri kateri bosta s svojimi poveljniki in državniki napravila načrte za nadaljne ofenzivne zaveznikov.

K sestanku sta povabila tudi Stalina, ki je pa odgovoril, da ne more ob tem času iz Rusije, ko so sovjetske armade na poходу.

Oba, predsednik in premier imata s seboj svoji ženi. To je drugi sestanek obeh državnikov v 13 mesecih v tem zgodovinskem kanadskem mestu.

Dasi uradnega potrdila o tem ni, pa se sodi, da se bo počela konferenca v glavnem z naslednjim:

1. Posvetovanje bo strogo vojaškega pomena.

2. Okupacija Nemčije po zmaji nad nacijo ter preprečitev kaosa v Evropi.

Dr. Virant odprl urad v Clevelandu

V ponedeljek 11. septembra je odprl svoj urad v Clevelandu dr. P. B. Virant, ki je zdravnik za oči in sicer za pregled oči in predpis očal (Optometrist). Urad ima na 15621 Waterloo Rd. v poslojpu North American banke.

Dr. Virant je brat Rev. Ludvik Viranta, župnika v Madisonu, O., brat stotnika Leona Viranta, ki je v ameriški armadi in brat zdravnika J. A. Viranta v Clayton, Mo.; vsi tri prihajajo iz znane Virantove družine iz Loraina. Dr. P. B. Virant spada že več let k društvu št. 85 KSKJ.

Dr. Virant je prišel v Cleveland iz Cincinnati, kjer je bil več let družabnik ene največjih očesnih klinik v deželi.

Uradne ure lahko razvidite iz oglasa v današnjem listu.

Dr. Virantu ključemo: dobrošel v metropoli in mnogo uspeha.

OBISK

Dne 9. t. m. sta se zglasila v našem uredništvu dva rojaka iz Forest City, Pa., brat Martin Muhich in njegov sin Corp. Walter, ki je došel na kratek dopust iz Paname, kjer služi že dlje časa pri letalskem koru, njegov brat John je pa pri mornarici na konvojskih ladjah.

Ponosnega očeta Martina, lastnika hotela v Forest City poznamo že mnogo let, saj je bil svoječasn glavni uradnik (zastopnik) naše Jednote, dalje je bil svoječasn predsednik tamkajšnje Farmarske banke in večletni župan mesta Forest City. V Clevelandu se je mudil pri svojem poročenem sinu J. C. Muchitchu.

JAPONSKA MORNARICA SE KRCI!

London. — Kakor doznava AP poročevalni urad, so Japonci v avgustu imeli veliko izgubo pri svoji mornarici, bodisi na bojnih ladjah ali pa na tovornih parnikih. Zavezniki so jim namreč označili mesec potopili 17 bojnih in 175 tovornih ladij.

RAZNE VESTI

HIMEN

Cleveland, O.—Na Delavski praznik, dne 4. sept. se je vršila v cerkvi sv. Vida poroka uglednega slovenskega para Miss Agnes L. Mally in S-Sgt. Louis Gliha. Nevesta je mlajša hčerka poznane Mrs. Helene Mally, večletne predsednice društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. In sestra zobozdravnika J. W. Mallya, ženin je pa sin družine Mr. in Mrs. Louis Gliha z 9105 Union Ave., ki je prišel od vojakov iz Paname, kjer je služil nad dve leti. En mesec po vstopu v armado je bil že poslan tje v garnizijo. Graduiral je na John Carroll univerzi ter je bil pred vstopom v armado za učitelja na Collinwood višji šoli štiri leta in pol. Na 18. septembra se odpelje mladi par v Miami, Florida, kjer bo Louis za nekaj časa v garniziji. Naše čestitke. Bilo srečno!

VOJAŠKA V-POŠTA

Washington. — Vojno poročevalni urad je dne 2. sept. naznanil o ogromnem vojaško-poštnem prometu odkar je bila sredi leta 1942 raba V-pisem uvedena. Od tedaj do začetka sept. t. l. je bilo vojakom in od vojakov poslanih 789,539,390 takih pisem. Največji tozadveni poštni promet je bil letos v aprilu kajti vojakom armade na razne fronte in v razna taborišča, se je dostavilo 63,638,405 V-pisem, moštvo mornarice pa 56,060,703. Ker se je V-pošta za mornarico šele lanskega marca uvedlo, znaša skupno število takih pisem 100,002,451 —za armado pa 689,536,939, ali skupaj kakor gori navedeno.

MATI DOBIVALA PISMA OD "MRTVEGA" SINA

Hollywood, Calif.—Dne 30. avg. je tukaj umrla 78 letna slepa Mrs. Julia Colombo, mati bivšega filmskega igralca Russ Colomba, ki se je že pred desetimi leti nekje smrtno ponorečil. Te žalostne novice ji pa niso hoteli povedati, pač so ji v sinovem imenu njen mož in ostali štirje otroci redno pisali, da se mu godi dobro in postaja vedno bolj slaven; v tej zavesti je njegova skrbna mati tudi umrla.

HIŠE ZA 5.600.000 VOJNIH DELAVCEV

John B. Blandford Jr., ravnatelj National Housing Agency pravi, da je bilo sezidanih od 1940 sem preko 2,750,000 hiš za pet milijonov 600,000 vojni delavcev in njih rodbin. Skoro vse zgradbe za vojne potrebe so že začasne in bodo po vojni porušene.

NEMŠKI OTROCI V VOJNIH TOVARNAH

London, 7. septembra. — Nemški propagandni minister Goebbels je danes naznanil, da je vlada odredila totalno mobilizacijo vseh delovnih moči v deželi. Za delo v vojni tovarnah se mora javiti šolska mladina osmega razreda in v tovarne je bilo poslanih na tisoče osebja Rdečega križa.

Revolta na Hrvaškem — Pavelič aretiran

Berne, Švica, 9. sept. — Glasom poročil, ki so dospela semkaj, so Nemci preteklo nedeljo poskusili razorožiti hrvaško armado, nakar je armada vpriporila revolto.

Usoda hrvaške lutkarske vlade je še vedno zavita v meglo, toda eno poročilo trdi, da so uporniki aretirali "poglavnik" Ante Paveliča in ga odvedli k reki Drini, kjer je bil izročen silam maršala Tita.

Ostali članom hrvaške vlade, med njimi tudi novi vojni minister, ki je bil imenovan šele preteklo soboto, se je baje posrečilo zbežati v Nemčijo.

Partizani prodirajo proti Zagrebu

London, 10. septembra. — Radijska postaja Združenih narodov v Alžiru je nočjo poročala, da je hrvaški poglavnik Ante Pavelič ujetnik v rokah jugoslovanskih partizanov, to da poročilo ni potrjeno.

Istočasno se poroča, da so Titovi partizani zavzeli kraj Zaječar, ki se nahaja samo pet milj od bolgarske meje, v svoji ofenzivi za spojitve, z Rdečo vojsko, ki se vali skozi Romunijo in Bolgarijo.

Partizani se borijo na neki točki, ki se nahaja samo 50 milj južno od Zagreba, kjer je Paveličev režim od leta 1941 pomoril na stotisoče Srbov, Židov in partizanskih pristavev.

KAKO JE NASTALO VOJAŠKO SALUTIRANJE

Ko je leta 1588 britanska mornarica uničila špansko vojno brodovje, je britanski admiral Sir Francis Drake naprosil kraljico Elizabeto, naj ona lastnoročno gotovim častnikom in mornarjem izroči določena odlikovanja, kar se je tudi izvršilo. Elizabeta je dospela na to slovesnost v svojem največjem sijaju, bila je tako krasna, ljubka in prikupna, da je admiral Drake ukazal, da mora vsak odlikovani mornar držati svojo desnico nad očmi pri prejemu odlikovanja iz rok kraljice. Splošno se sodi, da je dal ta slučaj povod uvedbe vojaškega salutiranja.

PROSTA VOŽNJA VOJAKOV V CHICAGU

Vodstvo nadulčne železnice v Chicagu, Ill., naznanja, da se je letos v juliju brezplačno vozilo po tej železnici 1,968,192 vojakov, to število se je z ozirom na vožnjo lanskega julija pomnožilo za 330,839.

IZBORNEN STRELEC

Boston, Mass.—Polkovnik H. B. Sheets, poveljnik tukajšnjege Ordinance distrikta poroča o izrednem slučaju naše letalske sile na kitajskem-Burma bojišču. Neki ameriški pilot je namreč z enim strelom iz raketnega topa pogodil kar tri japonska Zero letala.

AMERIKA IMA 243,848 VOJNIH UJETNIKOV

Washington, 5. sept.—Vojni department je naznanil, da je v Ameriki 243,848 vojni ujetnikov. Število vključuje 192,846 Nemcev, 50,272 Italijanov in 730 Japoncev.

Invazija Jugoslavije na jadranski obali

London. — Gen. Sir Henry Maitland Wilson, poveljnik zaveznih sil v Sredozemlju, je naznanil, da se je invazija Jugoslavije na jadranski obali začela že pred tednom dni. V ta namen je bila organizirana posebna vojska, ki se imenuje "Jadranske kopne sile."

Poročilo dostavlja, da so vzajemno delujoče zaveznike mornariške sile zadale močne udarce propadajoči nemški paroplovbi ob dalmatinski obali, dočim je zaveznika zračna sila, s katero sodelujejo tudi Amerikanci, razbila vodilne železniške proge, ki nudijo Nemcem edino priliko za beg.

Koordinacija z Rusi

Londonski radio poroča, da je gl. stan maršala Tita naznanil uspešno koordinacijo s svojimi zavezniki — z Rusi na eni strani ter s peto in osmo zavezniko armado na drugi—in da so čete jugoslovanskih partizanov v teku zadnjih šestih dni presekale celo vrsto železniških zvez in zanesle zmedo v kratenje nemških sil v Jugoslaviji.

Kadar zavezniki prodro v notranost Jugoslavije in si podajo roke z Rdečo vojsko, bo to prvič, da se bo izvršila strnitev zaveznih sil in ruskih bojnih sil. Poročilo gen. Wilsona ni odkrilo, kako globoko so zaveznike sile že prodrle v Jugoslaviji, niti niso bile objavljene podrobnosti glede kraja, kjer so se izkrcale za pohod skozi gorato Jugoslavijo.

MADŽARSKA OSTANE ZVESTA NEMČIJI

Madžarska vlada je naznanila, da je pričela s sovražnostmi z Rumunsko in da je madžarska domobranska armada dobila povelje braniti Transilvanijo, na čije meji se že nahaja rdeča armada.

To naznanilo, ki je bilo oddano po nemškem radiju v Bukarešti, pomeni nov razvoj dogodkov v zmešanem položaju na Balkanu. Veliko presenečenje je povzročila ruska vojna napoved Bolgarski, ki pa je sedem ur po napovedi že prošila za premirje.

Madžarska je pripravljena braniti Transilvanijo, katero je Hitler zvel Rumunski in jo izročil Madžarski; braniti jo hoče navzlic vsem nemškim porazom in hoče ostati v vojni na strani Nemčije.

NEMCI IN BELGIJSKI KVIZLING V ZVERINJAKU

Po osvobodjenih krajih v Belgiji vlada veliko veselje nad osvobodjenjem. V Antwerpnu so belgijski patriotje polovili skrivajoče nazije in nekaj kolaboristov in so jih odvedli v mestni zverinjak in jih tam kažejo v kurnikih občinstvu. Nazijski častniki morajo sedeti zdaj zamreženi v kurnikih in ljudje ogledujejo zverinske nemške barbarje. V teh bodo ostali, dokler ne bodo odpeljani v ujetniška taborišča. V eni kletki je tudi 20 belgijskih na golo ostrizanih deklet, ki so se padšale z Nemci.

DRUŠTVENA NAZVANJA

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ ST. 78, CHICAGO, ILL.

Članicam našega društva se s tem naznanja, da se bo naša prihodnja seja vršila, v četrtek dne 21. sept. ob osmih zvečer v navadnih prostorih. Pridite gotovo! Počitnice so sedaj minile in lepo bi bilo če bi se vse udeležile. Imamo več važnih stvari za rešiti glede naše proslave, ki se bo vršila v nedeljo dne 29. oktobra v šolski dvorani.

Ene članice ste zaostale z assessmentom, prosim prizadete, da dolg poravnate da mi ne bo treba pošiljati še posebnega opomina.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno da vsaka članica plača \$1.00 meseca oktobra in to pred našo zabavo. Ta denar je namenjen za vstopnino na zabavo in tudi za prigrizek (lunch), ki bo serviran takrat. Več o tem pozneje, kadar bo natančen program izdean.

Na boljši listi so: Angeline Valetich, Elsie Borsnik, Jennie Rojc. Bolana je tudi Mary Mezmarich, ki se je pobila v kolku že delj časa nazaj in se sedaj nahaja n asvojem domu. Želimo jim kmalu zdravlja.

Torej na svidenje na seji. Sesterski pozdrav,
Pauline Kobal, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRIZIA ST. 214 CLEVELAND, OHIO

Vabilo na piknik

Cenjeno članstvo! Gotovo vam je dobro znano, da priredi naše društvo še en piknik (zaključni), ki bo zadnji letošnje sezone na naši zapadni strani. Piknik se vrši v nedeljo dne 17. sept. v našem lepem vrtu Slov. Doma na 6818 Denison Ave. Zato vas v imenu odbora vse prijazno vabim in prosim na udeležbo, tako tudi vse naše Jednotarje in Jednotarice iz Greater Clevelanda; to povabilo naj še posebej velja našim sosedom v Newburgu. Pridite se vsaj enkrat malo razvedrit in razveselit k nam, kajti potem se bomo morali kaj kmalu le doma držati in v zimski dobi se pri peči greti.

Jamčimo vam, da bo na pikniku z vsem dobro preskrbljeno za lačne in žejne; tudi za balinjanje je na razpolago lep prostor. Torej na veselo svidenje prihodnjo nedeljo na 6818 Denison Ave!

Za odbor:
James Stepic, tajnik

DRUŠTVO SV. KRISTINE ST. 219, EUCLID, OHIO

Dolgo je že, odkar se nisem oglasila v našem glasilu; med tem časom so pa že tudi gorki dnevi poletja za nami ker nastopa jesenska doba. Vojna se menda tudi pomika k svojem koncu, saj tako se čita v listih in oznanja po radio. Čas je tudi, dragi mi člani in članice našega društva, da se zavodate, da bi bilo dobro se enkrat na mesec udeležiti društvene seje; potem bi bilo več življenja in medsebojnega razumevanja, kakor pa danes, ko tako vsak zase gremo kakor bi bili vsi tujei.

In vendar nas je v društvenem krogu že lepo število, 228 v odraslem in 163 v mladinskem oddelku, skupaj 391. Letos do Božiča jih moramo dobiti še 9, da nas bo za Novo leto lepo okroglo število 400! Pomagajte mi torej v tem oziru. Prav vesela sem, da se naše društvo tako množi. Dal Bog, da bi kmalu prišel oni čas, da bi se naši možje, fantje in dekleta vrnili z bojnega polja domov, vsi zdravi in zmagonosni (teh imamo 40 članov in 2 članice), potem bomo pa zopet lepo kramljali v naši dvorani na sejah ali pri prireditvah; tedaj se bo zopet začelo novo življenje pri društvu. Sv. Kristina, ti prisi za-

nje in jih privedi zdrave nazaj! V ta namen moramo pa zaupno in goreče tudi vsi moliti in prositi ljubelega Boga kakor to gotovo rada vršita dva naša člana, samostanski brat, Robert pri franciskanih v Lemontu, in s. sestra Benedict, tudi iz franciskanskega reda. Prvi je sin Mr. in Mrs. F. Hochevar z naše Miller Ave., druga se je pa prej pisala Rosie Cimperman. Z njima sem se osebno menila letos 20. avgusta v Lemontu, kjer sem se ljubila Mariji Pomagaj zahvalila za zopet dobljeno zdravje ali okrevanje.

Ze večkrat sem vam omenila, da me srce boli, ko vidim tako malo udeležbo na naših sejah; mislim si, da ste se me že morda naveličali? Glavna seja v decembru bo kmalu tukaj, potem bo pa preemba v tem uradu; jaz se že staram, vi me pa ne ubogate, zato mora biti temu konec!

S pozdravom,
Terezija Zdešar, tajnica.

DOPISI

SMRTNA KOSA

Joliet, Ill. — Naš ugledni rojak Josip Verbich, 1104 Harrison St., in njegova soproga Polona sta kolikor mogoče v sedanjih razmerah zadovoljno živela na svojem lepem domu, pri nju starosti še dovolj krepka, le nadležna takozvana "hayfever" že več let v tem času muči očeta Josipa. Da si olajša to neljubno bolezen, gre vsako leto v državo Minnesoto, da si zboljša položaj in na teh počitnicah ga je spremljevala letos tudi njegova soproga. Tako sta dne 13. avgusta odpotovala v zavesti, da se v Minnesoti zopet okrepita in zdrava vrneta na svoj dom.

Kdo bi slutil, da se mati, tako krepka žena, ne vrne več živa med svojo ljubljeno družino. Podala sta se v Duluth, Minn., kjer sta imela več prijateljev, med temi je tudi znani rojak Matija Pogorelec. Nastanila sta se v nekem hotelu in mirno uživala potrebne počitnice. Pa je prišla nedelja 27. avgusta okoli 10. ure dopoldne nenadoma napade mater Apolonijo srčna hiba in v par minutah je bila mrtva v nepopisno žalostno iznenadenega soproga, ki je tako nepričakovano naglo izgubil svojo drago ženo, zvesto tovaršico v zakonskem življenju.

Kdo bi zamogel opisati žalost njih hčera, zetov in sorodnikov, ko so prejeli tužno brozjavno poročilo od očeta, da je njih ljubljena mama mrtva; nenadoma daleč od njih jih je zapustila za vedno na tem svetu. Vsa fara sv. Jožefa je globoko sočustvovala z njimi, kajti Jos. Verbičeva družina je splošno znana in čislana v naši naselbini. V spremstvu netulazljivega soproga je bilo njeno truplo pripeljano nazaj na dom dne 29. avgusta. Lahko si mislimo, kako žalosten je bil sprejem od hčera in sorodnikov njih toliko ljubljene mame, ki se je pred 14 dnevi vesela poslavljalja od njih.

Veliko število prijateljev in faranov je obiskalo pokojno, ko je ležala na mrtvaškem odru in molilo ob njeni krsti za njeno dušo. Dne 31. avgusta se je vršil njen pogreb iz cerkve sv. Jožefa s peto sv. mašo zadušnico, potem pa na farno pokopališče. Kako spoštovana je bila pokojna, se je pokazalo na njeni zadnji poti, ko so njene zemeljske ostanke množestvilni prijatelji in farani ter družva sv. Genovefe št. 18 KSKJ., sv. Družina, Bratovščina sv. Rožnega venca in podružnica SZZ, katerih članice je bila, spremljale do groba. Tri odpr. em grobu ni bilo no-

beno oko suho, ko se je družina zadrževala poslavljala od ljubljane matere, ki so jo vsi neizrečeno ljubili. Razna sina, ki je v vojni službi nekje na morju, so bili vsi, hčere, zetje in njih družine navzoči ob zadnjem slovesu od nepozabne skrbne žene in matere.

Pokojna Apolonija je bila rojena 4. marca leta 1884 pri Beli cerkvi na Dolenjskem, pozneje je živela v vasi Mahorovec pri Šent Jerneju. Leta 1903 se je poročila in leta 1906 je prišla za možem v Ameriko v Hegeveh, Ill., leta 1909 sta se pa za stalno naselila v Joliet, Ill., ter si napravila let dom.

Poleg soproga zapuščala prerano umrlo, pet hčera: Mary - Mrs. John Lesnik, Josephine - Mrs. Charles Prazen, v Detroit, Mich.; Antoinette - Mrs. Patrick Hartney, Anna - Mrs. Anthony Fandak, Alice - Mrs. Felix Belanger, Detroit, Mich., ter sina Josepha, ml., ki služi v ameriški mornarici, ter 11 vnukov.

Pokojna je bila jako vzorna katoliška slovenska žena in mati; pri Verbičevih se je vedno slovensko govorilo; slovenski katoliški listi so imeli častno mesto v hiši; vneto je ljubila svoj narod, svoj materni jezik in slovensko pesem. V tem duhu je tudi vzgojila svojo družino; njene hčere govorijo slovensko, kakor bi bile rojene v stari domovini in kakor njihova blaga mama, ljubijo vse slovensko pesem, vse so izborne pevke. Hčer Annie že dolgo let poje v naši cerkvi na koro in njen mili glas farani občudujemo, poleg izborne pevke je tudi neprekosljiva igralka v slovenskih igradah. Hčer Josephine poročena Prazen je tajnica društva sv. Jožefa, št. 249 KSKJ v Detroitu, Mich.

Vsa Verbičeva družina spada v KSKJ. Oče Josip je že dolgoletni član društva Vitežov sv. Jurija št. 3 KSKJ. Pokojno mater Apolonijo je silno veselilo, ko je videla, da se njena družina zvesto ravna po njenih naukih. Zal, da je prekmalu sprenehalo biti njeno blago srce! Čast in blag spomin slovenski ženi in materi, kpt je bila pokojna Apolonija Verbič! Naj duši njeni sveti večna luč in uživa večno veselje pri Bogu, kateremu je zvesto služila na zemlji. Teško prizadetemu soprogu Josipu, hčeram, sinu in ostalim sorodnikom izrekamo naše globoko sožalje ob bridki zgubi, ki jih je zadela, naj jih tolaži zavest, da na svetu kmalu vse mine in se bodo zopet sešli z ljubljeno mamo tam, kjer ne bo več krute smrti in ločitve.

M. Hochevar.

ZALOSTNE VESTI IZ GILBERTA, MINN.

Pred dobrim tednom sta dobila tu živeča Mr. in Mrs. Kuzel od vojnega departamenta obvestilo, da je njun starejši sin Anton nekje v Franciji pogrešan. To je prvi slučaj pri našem društvu Marije Pomagaj št. 196 KSKJ., kamor je dotičnik spadal. Upamo, da se bo morda iz kakega vojnega ujetništva zglasil.

Kmalu zatem je dobila žena Johna Debelaka vednost, da je bil njen mož težko ranjen tudi v Franciji.

Dalje je prejel družina Jakoba Velosicha žalostno naznanilo, da je bil njih sin John ubit tudi v Franciji. Izgleda, kakor da se tam borijo samo naši fantje iz Minnesote. V resnici so taki slučajji hud udarec za prizadete in njih prijatelje.

Tragične smrti je nedavno tukaj umrl tudi rojak John Gregorich, velik, 30 tonski truck je šel čez en, da ga je popolnoma zmečkalo. Zapuščala ženo in štiri otroke, dve deklici sta še mlade.

Od mrtvouda zadet je tudi umrl tukajšnji rojak John Pintar; legel se je zdrav k počitku, toda ob eni ponoči je bil že mrtov.

Pred enim mesecem je dalje umrl dobroznani tukajšnji rojak Joseph Moren, star 70 let, bolehal je samo par dni; bil je 35 let član društva sv. Cirila in Metoda št. 59 KSKJ. in rojen v fari sv. Helene ob Savi, nedaleč od Ljubljane. Zapuščala boleho ženo Heleno, 4 sinove, 4 hčere in 16 vnukov. Pokojnik je bil priljubljen tudi pri drugih narodnostih, kar se je pokazalo za časa njegovega pogreba; cele trume so ga hodile kropit ko je ležal doma na mrtvaškem odru; tako so njegovo krsto okrasili tudi s številnimi vencami in darovali za sv. maše zadušnice in se udeležili njegovega pogreba. Pač hud udarec za družino, ker je izgubila tako dobrega moža in očeta! Zena pokojnika in otročel se vsem prav lepo zahvaljuje, ki so jim v teh žalostnih dnevih stali na strani, za tolažbo, naročene sv. maše, za darovane vence in spremstvo do groba. Posebna hvala pa našemu spoštovanemu g. župniku za podelitev sv. popotnice in lepe pogrebne obrede. Pokojnika priporoča v molitev in blag spomin.

Hudo prizadeti družini Moren tako tudi prizadetim goričevim pokojnikom izrekam tudi jaz iskreno sožalje.

Poročevalc.

ZAHVALA IN PRIPOROČILO

Podpisana izrekam tem potom javno zahvalo cenj. K. S. K. Jednoti za tako hitro ali točno izplačano posmrtnino za mojim pokojnim možem Frankom. Zaeno ga vsem njegovim prijateljem in znancem priporočam v molitev in blag spomin.

Mrs. Franciška Lesar. Willard, Wis.

ZAHVALA

Lorain, Ohio.—Dolžnost naju veže, da se zahvaliva najumnim dobrim prijateljem v New Yorku za prijazen sprejem in gostoljubnost za časa najunega bivanja tamkaj. Posebna hvala Mrs. Archul in njeni družini, Mr. in Mrs. Cernkovich, Mr. in Mrs. Sellak in Mr. in Mrs. Zaic. Prav rade bi obiskale še druge, pa nama je prehitro potekal čas, torej je bilo nemogoče. Glede tega hvala Mrs. Pogorelec za povabilo in Mrs. Prelovšek; ako Bog da, Vas bomo obiskale ob prihodnji priliki.

Pač smo šle ono nedeljo zvečer na povabilo faranov cerkve sv. Cirila v New Yorku na "Surprise party," prirejeni g. župniku Rev. Piju Petricu za njegov rojstni dan. Dobre faranke so v ta namen napekle okusnih potic in krovof; bilo je vsega več kot dovolj. Torej hvala Miss K. Kepic in drugim, ki so skrbele za lačne in žejne; prav po domače smo se v prijetni družbi zabavali. Navzoč je bil tudi Rev. Cagran in Rev. Snaj. Tam smo prepevali, da se je kar dvorana tresla.

Zelo se nama je tudi dopadlo petje pri deseti sv. maši v znamenju cerkvi.

Torej še enkrat lepa hvala in Bog naj živi vse Newyorčane! Ob priliki Vam hočemo izkazano gostoljubnost povrniti. Pozdravljeni! Vam hvaležne Mary Pogachar in M. Perusek.

Septemberska številka "Novega Sveta"

Te dni je izšla septemberska številka družinskega mesečnika "Novega Sveta" s sledečo vsebino:

"Danes in jutri" (uvodni članek); "Pregled" (političnih in drugih dogodkov); "Vsi so prihajali" (narodna pesem); Dr. D. Doktorič: "Doba sv. Cirila in Metoda" (članek); Dr. John Zaplotnik: "Bernard Ločni-

ka" (Hiljenzepis); J. M. Trunk: "Tih ure—Ni bilo, ne bo" (premišljevanja); E. G.: "Slepa gospa Marija" (črtica); B. B.: "Prekletstvo" (črtica); "Isreki"; "Slovenski pionir" (opisovanje zgodovine slovenske naselbine v Milwaukee in tamkajšnih slovenskih družin); "Dom in zdravje" (navsveti za zdravje in gospodinjstvo); "Za smeh in zabavo"; M. Seeman-A. Lebar "Dve kroni" (zanimiv roman).

Družinski mesečnik "Novi Svet" izhaja vsak mesec okrog 15. dneva v mesecu, razen v mesecu avgustu. Vsak mesec prinaša zanimivo zbrano čtivo svojim naročnikom. S prihodnjo številko začne v tem listu izhajati nov zelo zanimiv roman "Nevesta z milijoni." "Novi Svet" je imel dosedaj vse skozi zelo zanimive povesti in romane. Ta novi roman pa je nekaj posebnega. Ljubitelje zanimivih povesti in romanov vabimo, da si naroče "Novi Svet" da bodo skozi jesen in zimo brali ta zanimivi roman.

"Novi Svet" stane letno za Združene države samo \$2.00; za Kanado in ostalo inozemstvo pa \$3.00 na leto. Naročnino je poslali na: Uprava "Novi Svet," 1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill.

KROMPIR JIM NI TEKNIL ... Dandanes ni gospodinje, ki ne bi imela v svoji shrambi tudi krompirja, kar ne moremo misliti. Saj je krompir poleg kruha ena izmed tistih redkih jedi, ki se je zlepa ne prenaejemo. Radi ga imajo otroci in odrasli.

Pred nekaj stoletji pa krompirja v Evropi še niso poznali. Šele leta 1565, so ga angleški in španski mornarji prinesli iz Čile in Peruja, kjer je prvotna domovina krompirja, v Italijo. Dva moža — Walter Raleigh in Francis Drake — pa sta se zaman trudila, da bi razširila ta okusni sadež po deželi.

Posebno v Nemčiji se kmetje kar niso mogli sprijazniti s tem novim poljskim pridelkom. Šele po sedemletni vojni, ko je v Nemčiji začelo primanjkovati žita, in kmetje še zmerom niso hoteli saditi krompirja, je kralj Friderik Wilhelm I. izdal stroge ukrepe. Vsak kmet je dobil ukaz, da mora del svojega polja zasaditi s krompirjem.

Takrat se je zgodila tale smešna, a resnična zgodba: Nekega dne je kralj potoval skozi neko nemško vas. Pred trumo kmetov je obstal in jih prijazno vprašal:

"No, kako je s krompirjem? Ali ste ga vsadili?"

Kmetje so pokimali in ga čemerno gledali.

"Tako je prav!" jih je pohvalil kralj. "Kajne da vam imenitno tekne?"

Eden izmed kmetov se je ohrabil in zagodrnjal:

"Gospod kralj, ta zelenjava ima tako grenak okus, da je vsem postalo slabo, ko smo jo hoteli jesti!"

Namesto zorečih sadežev v zemlji, so kmetje jedli zgornji del krompirja — zelenjavo in gomolj. Kralj se je na vsa usta zasmeljal in z njim tudi kmetje, ko so spoznali svojo zmotu.

Drugo leto se je kralj spet vrnil v tiste kraje. A tokrat je videl povsod same hvaležne in dobrovoljne obraze. Krompir je kmetom imenitno teknil in je kmalu postal njihova najljubša hrana, kakor je še danes.

RUSKA NARODNA

Nekoč zdavnaj je v revni koči živel drvar s svojo ženo. Nekega dne sta se oba bridko pritoževala nad svojo usodo in nartila vso krivdo na rame Adama in Evi, ki sta s svojo neposlusnostjo razsrdila Boga, da ju je izgnal iz raja in s tem kaznoval vse ljudi.

"Če bi bila midva Adam in Eva, ne bi bila tako radovedna in neposlusna!" je rekla žena.

Prav v tem času se je približal drvarjevi kočji kralj tiste dežele. Slišal je tarnanje moža in žene, stopil je čez prag in rekal:

"Smilita se mi. Pojdita v moje palačo! Tam bosta živela lepo in brez skrbi kot jaz. Jedla bosta lahko vsako jed, ki jo bodo služabniki prinesli na mizo, samo jedi, ki bo v lončeni posodi, se ne bosta smela dotakniti. Če se ne bosta ravnala po mojih besedah, vaju bom zapodil iz palače."

Drvar in njegova žena sta se vsa srečna zahvalila dobremu kralju in odšla za njim. V palači so jima kraljevi služabniki prinesli dragocena oblačila in dobro hrano.

Nekega dne je žena vprašala drvarja:

"Bog ve, kaj je v tej posodi?"

"To naju nič ne briga!" je odgovoril mož.

"To je res," je pritrudila žena. "Saj nisem tako strahno radovedna, a vendarie bi rada vedela, kaj tiči v posodi. Gotovo je v njej kakšna posebno imenitna jed."

"Morda," je rekel drvar in skomizgnil z ramo. "Ali ne vidiš, da je pokrov privezan k posodi? Če ga dvigneš, se bo vrvice pretrgala in takoj bodo opazili, kaj si storila."

"Bog varuj!" je prestrašeno vzkliknila žena.

Ponoči je imela drvarjeva žena čudovito lepe sanje. Sanjalo se ji je, da se je pokrov kar sam od sebe dvignil s posode in iz nje je zadišala neznanško dobra jed. Na notranji strani pokrova pa je bilo zapisano: Kdor použije to jed, postane stokrat bogatejši kot kralj!

Ko se je žena prebudila, je hitro povedala možu, kaj se ji je sanjalo. Mož jo je posvaril: "Preveč misliš na to posodo, zato se ti pa še ponoči sanja o njej!"

Ko sta zajtrkovala, je ženo obšla skušnjava in rekla je:

"Kaj če bi vendarle dvignila pokrov?"

"Če že na noben način ne moreš krotiti svoje radovednosti, pa ga dvigni, ampak samo malo!" je nejevoljno odgovoril mož.

In žena je res dvignila pokrov. A kaj se je tedaj zgodilo? Iz posode sta skočili dve miški in jo ucvrli skozi okno.

Takoj nato je v dvorano stopil kralj, ki je drvarja in njegovo ženo naskrivaj opazoval. Ves jezen je vzkliknil:

"Obsojala sta Adama in Evo zaradi neposlusnosti in radovednosti, sama sta pa še stokrat slabša! Niti en dan nista mogla živeti po moji zapovedi. Pri priči mi žginita izpred oči!"

Drvar in njegov ačena sta se vrnila v svojo kočjo in živela tam v pomanjkanju in revščini do svoje smrti.

Izboljšanje ruskih cerkvenih zadev

Iz Moskve prihaja vest, da so tamkaj pred nekako desetimi meseci ustanovili takozvani Sovjetski Odbor Pravoslavnih Cerkvenih Zadev, čegar naloga je podpirati in olajšati ustanovitev novih cerkvenih občin širom Sovjetske Rusije. Na čelu osrednjega in izvrševalnega odbora petorice imenovane organizacije je Georgij Grigorjevič Karpov, kateri je početkom tega meseca dal ameriškim in drugim inozemskim časnikiškim poročevalcem vsa pojasnila glede te zadeve.

V imenovanem odboru za cerkvene zadeve je sto zastopnikov, katerih naloga je obrdževati stalno zvezo med vlado in zastopniki pravoslavja, in dolžnosti Odbora so, da skrbi za to, da nihče ne ovira razširjevanja in množitev crekev. Na primer: ako želeli skupinja vernikov — tudi ako je še tako neznamna — ustanoviti novo cerkveno občino, treba je le napisati tozadevno prošnjo, jo podpisati ter jo odposlati lokalni cerkveni občini ali pa glavnemu lokalnemu zastopniku vlade. Krajnemu svetju potem predloži prošnjo zastopniku organizacije Cerkvenih Zadev, kateri potem ko dobi vsa potrebna pojasnila te zadeve, odpošlje prošnjo zajedno s svojim poročilom glavnemu odboru cerkvenih zadev v Moskvo. Dvajset oseb je dovolj veliko število za ustanovitev nove cerkvene občine ali kongregacije.

V Moskvi so odprli teologično šolo, v kateri se vzgaja potrebne duhovne in, kakor se poroča bodo v kratkem odprli še eno tako učilišče v Saratovu, dasiravno dosedaj sveti Sinod še ni izdal tozadevnega dovoljenja. Ako bodo ljudje zahtevali, da se ustanovi še nadaljno število semenišč, bode Odbor Cerkvenih Zadev te zahteve seveda podpiral.

Ako nastanejo kake poteškoče glede poprave že obstoječih cerkva, osrednji odbor vedno pomaga župljanom, da lahko nakupijo ves potrebni material po nizkih cenah, ki so določene po vladi te ali one sovjetske republike.

Georgij Grigorjevič Karpov je tudi poročevalcem časopisja naznanil, da je sedaj v Sovjetski Rusiji več cerkev in duhovnov, kakor pred sedajno vojno.

Glede davkov, povedal je poročevalcem, da so postale vse cerkve last naroda in da vernikom ni potreba plačevati nikaškega davka tekom dobe v kateri ta ali ona cerkvena občina obstoji. Edino, kar morajo člani cerkvene občine plačati je najemnina za zemljo, na kateri stoji cerkev, in ta najemnina je izredno majhna. Odbor je dosedaj dobil nekoliko pritožb od raznih župnikov, katerih dohodki so bili napačno klasificirani, in vse to se je takoj v obojestransko zadovoljstvo poravnalo.

Treba bode pa rešiti še eno vprašanje. Vsi sovjetski državljani se morajo odzvati vojaškim dolžnostim v slučaju mobilizacije, in duhovni seveda, niso izzeti. Toda, kadarkoli so župljani poslali kako tako zahtevo zgoraj imenovanemu odboru, ozir, kadarkoli so župljani, vsled mobilizacije ostali brez župnika, je odbor vedno kakor hitro mogoče poskrbel za to, da je bil župnik odpuščen iz vojne službe in da se je takoj vrnil med svoje župljane.

Karpov tudi izjavlja, da bo njegov odbor v prihodnje vedno skrbel za to, da niti jedna cerkvena občina ne ostane brez duhovna.

Gangster med rastlinami

Imamo živali, ki so vegetarijanci ali rastlinojedci, a imamo tudi rastline, ki se preživljajo z živalmi in jim pravimo mesojede. Najbolj požrešna mesojedna uvetica je "Rose de solei" — sončna rosica. Kačor je nežno in ljubko njeno ime, tako je tudi njena barva prav lepa in rdeča in z njo privablja naše žuželke. Čim se kak metulj ali čebela ali muha usede na cvetico, izloči ta njena sončna rosica neko lepljivo tekočino iz sebe in ujame neprevidno žuželko. Čim bolj se žuželka brani in otepa, tem bolj globoko se pogreza v cvetlično čašo in ne more več zbežati. Zdaj se cvetlični listi oklenejo ujete žuželke ko lovke in jo počasi zadržijo.

Prvo pošto je ustanovil perzijski kralj Kir, ki je s posebnimi postajami zvezal provinco svojega kraljestva.

Ston ima v rilcu več ko 4000 miše.

Neka indijska vrsta pticev ima to posebnost, da si okrog gnezda nabode kresnice in je tako gnezdo zvečer razsvetljevano.

Radio pozdrav ameriških Slovencev v staro domovino

Govorila Mrs. Marie Prislant, predsednica Slovenske ženske zveze na I. konvenciji SANS-a v Clevelandu

"Ob priliki I. konvencije Slovenskega ameriškega narodnega sveta vršče se 2. in 3. septembra v Clevelandu, Ohio, mi je v posebno veselje in ponos, da Vas kot predsednica Slovenske ženske zveze v Ameriki — katere članstvo šteje nad 13.000 mater rojenih v Sloveniji in njihovih hčera rojenih v Ameriki — najtopleje pozdravim. Pozdravljam vse žene in dekleta v že osvobojeni Sloveniji, kakor tudi one, katerim svoboda še ni bila dana, ki pa bo zdaj kmalu prišla.

"Me ameriške slovenske žene in dekleta smo svobodne in smo vedno imele možnost in tudi veselje ter potrebno navdušenje, da v naših slovenskih naselbinah po Ameriki igramo važno vlogo v političnem in kulturnem življenju in razvoju ameriških Slovencev, ki so se kot presajena veja udomacili v tej novi domovini. Vsi še vedno mnogo mislimo na svoje rodne kraje, na narod v naši stari domovini. Pozdravljam Vas slovenske žene in dekleta v Sloveniji s ponosom, ker slišale smo, kako ste v tej borbi na življenje in smrti stali ob strani svojih mož, kako ste junaško prenašale strašno gorje, ki ga Vam je prinesel sovražnikov vpad v ljubljeno Slovenijo.

"Obenem s pozdravi Vam pošiljamo tudi zagotovilo, da bomo me, Vaše sestre v Ameriki storile vse, kar bo v naši moči, da Vam najdemo čimveč podpore in zaslombe, moralne in materialne za čas po zmagi, ki je zdaj že na obzoru.

"Upajmo na skorajšno svidenje! Bog z Vami, drage sestre!"

Fašisti se opravičujejo

(Za ONA napisal Donald Bell)

Ako pogledamo pisma, kateri so pustili za seboj Pierre Laval, maršal Petain, vidimo, da se nahajamo v polnem teku kampanje za pobeljenje nekaterih najbolj notoričnih fašistov, kar jih je mogoče najti v Evropi. Obenem pa se je začelo dogajati na drugem koncu Evrope nekaj čisto sličnega, ko je v Rumuniji kralj Mihael preokrenil tek rumunske državne barke in jo obrnil politično in vojaško v kurz zavezništva.

Ne smemo namreč pozabljati, da je rumunska vladajoča hiša del rodbine Hohenzollernjev. Rumunska kraljeva hiša se zna prav tako dobro in hitro obračati kot Savojska dinastija v Italiji. Pred prvo svetovno vojno je imela ta vladajoča rumunska kraljevska hiša tajno pogodbo z Nemčijo, katero pa je takoj prelomila, ko se je začela vojna. Rumunija je šla v vojno torej na zavezniški strani, a je sklenila z Nemci separaten mir, ko so Nemci porazili njihovo armado. Ko pa je pozneje zavezniška stvar zmagala, je Rumunija vseeno dobila bogato nagrado v obliki ozemelj Bolgarske in Madžarske.

Pred to vojno je bila Rumunija garant integritete Čehoslovaske, se je p akjub tu temu priključila Nemčiji na njenem pohodu misleč, da bo najti bogatega plena na vzhodu. Toda še ni konec obračuna — kar naenkrat so zdaj postale rumunske čete "zaveznički" svojih prejšnjih največjih sovražnikov, Rusov.

Ta krajna premičnost ni ono kar je tako spominja na francoske kvazlinge. Kar je še bolj slično je metoda in tehnika.

Nobeneč vzroka ni, da bi mislili, da so bili Višijci in Rumuni v medsebojni zvezi in da so v drugi polovici avgusta skupno kovali svoje načrte. Toda kljub temu je tako prišlo, da je bila temeljna misel višijskih tolovajev in rumunskega kraljevega dvora ista: oba sta sklenila pahniti v prepad svoje stare prijateljše in si nadeti nekaj demokratične barve. Rumuni so stremeli za tem, da izbruhnejo boji med rumunskimi in nemškimi četami, dočim si je prizadeval Laval in z njim maršal Petain, da bi ga Gestapo zaprla in odvedla.

Ko so začeli zavezniški svoj pohod proti Belgiji in Nizozemski, Laval ni hotel pobegniti z drugimi zločinci svojega kova, kot Darnand, de Brinon in Doriot. A kralj Mihael je aretiral in zaprl maršala Antonescu-a. Namen obeh, Laval in kralja Mihaela, je bil leta, da sta si hotela priboriti dostop na ladjo, v kateri so vo-

dostop na ladjo, v kateri se vozijo poštenjaki.

Nato je bilo še potrebno, da prelomita svoje odnose s Hitlerjem. Niti Laval niti Petain nista mogla ostati v Franciji, kajti ljudstvo bi jih bilo skoro gotovo ubilo. Zato pa sta obrnila stvar tako, da jih je Gestapo zaprla in odvedla na varno.

Kralj Mihael je bil v tem pogledu seveda v mnogo bolj prijetnem položaju. On se je mogel podati na nasprotno stran kar na lepem in čisto odkrito Niti izdajanje vojnih komunikacij ni prenehalo za en sam dan. Dne 23. avgusta je bil "sovražnik" še Rdeča Armada, dne 24. avgusta je postala sovražnik že madžarska vojska, a dan na to, 25. avgusta so bili sovražniki tudi še Nemci. Mladji rumunski kralj si je celo privoščil tole: Svoje prejšnje sovražnike je nazval kratko in malo svoje zavezničke, ne glede na to, dali jim bo to všeč ali ne.

Zanimivo je, da sta oba, kralj Mihael in Laval-Petain opozarjala narod, da čas za kaznovanje fašistov doma še ni prišel, in tudi, da je njihova "vlada" legitimno in legalno prava in veljavna.

Popolnoma jasno je, da bo ta tehnika izstopa iz Hitlerjevega tabora — ako se pokaže uspešna — prišla na red tudi na Madžarskem in drugod. Obenem pa se bodo prvaki fašizma seveda tudi iz vzgledov naučili in postajali vedno bolj spretni v te vrste spletkah. Laval in kralj Mihael sta bila že mnogo bolj spretna kot sta bila kralj Viktor Emanuel in Badoglio, in grof Ciano. Ti so bili še neizkušeni, in niso znali o pravem trenutku vstopaviti zvež z dobro zanimimi anti-fašisti, ter so tudi nekoliko predolgo čakali po pretrganju zveze s Hitlerjem da preidejo v zavezniški tabor.

Marsikdo bo morda rekel, da bodo taki poskusi "beljenja" fašistov ostali brezuspešni — in kar se tiče Laval je tudi res, da je najbrže izgubljen, pa naj se obrača kakor hoče in zna. Poskusi in prizadevanje, da so nekoliko popravili ime starega maršala, pa so vsaj do neke mere že uspeli. Celotno ameriške časopisje, ki je v splošnem tako previdno, je ponekod že nasledlo na te limanice. Le v enem so imeli Višijcu smolo — vojaški dogodki na Franco-

skem so se prehitro razvijali, tako da je nepričakovani in nenadni polom nemške vojaške sile v Franciji ustvaril nekakšno revolucionarno razpoloženje.

V slučaju kralja Mihaela pa stvar nikakor ni tako zelo jasna. Rusi niso sprejeli tega samozvanega zavezništva z odprtimi rokami, ter nadaljujejo bor-

bo tudi zdaj, ko so pogajanja v teku. V trenutku, ko je bilo to pisano, so Rusi še vedno zadrževali armade svojega novega in nepričakovane "zavezništva," in prestol Hohenzollernjev na rumunskih tleh je videti še vedno jako omajam. Tudi poskus prenehanja kralja Karola, ki je tudi poskušal zapeti svojo pesem v tej zmešnjavi, ni mnogo podprl položaja kralja Mihaela. Karol menda misli, da bi mu utegnulo vendar še uspeli, da se popne nazaj na svoj stari prestol. Radi tega si prizadeva, da bi stvar pokazal v taki luči, da bi svet mislil, da je kralj Mihael ravnal po nasvetu svojega demokratskega očeta. Kar pa pozablja je to, da svet ne bo pozabil, da je bil on Karol, tisti, ki je podrl rumunsko konstitucijo in postavil prvega fašista na stolček ministerskega predsednika, in sicer znanega antisemita Goga.

Mogli bi se smejati, ako bi stvar ne bila tako tragična in obenem nevarna, ko gledamo te fašistične prvake, kako se perejo. Dandanes je Evropa polna izgubljenih sinov in skesanih grešnikov, ki si vsi prizadevajo na vso moč, da bi našli zopet pot nazaj v rodbino poštenih ljudi. Da-li jim bo uspelo ali ne, je odvisno od dveh stvari — kako velik in silen je revolucionarni duh evropskih narodov, in drugič, v koliko so zaveznički pripravljeni sprejeti in podpirati ali pa pobijati ta revolucionarni duh.

Ako bomo nezmožni spoznati, da je za prihodnost demokracije v Evropi potrebna kratka revolucionarna doba — v teku katere bo izvedeno potrebno čiščenje — potem ne bomo mogli v nobenem slučaju preprečiti, ali pa se izogniti ponavljanju "kupčiji" s tistimi stariimi reakcionarnimi silami, ki pravijo da so legitimni in legalni nositelji državne oblasti.

SODBA KVIZLINGOV
Grenoble, 2. sept. (ONA) — Osvobodjena Francija je pokazala da bo zahtevala obračun od narodnih izdajalcev. Kaže da bo natančno odmerjena po zakonu.

Na sodnji v Grenoblu se je danes vršila prva obravnava proti vojnim zločincem in izdajalcem, prva v južnih predelih Francije. Šest članov višijske milicije je bilo obsojenih na smrt, drugi pa so dobili različne kazni zapora.

Civilen sodnik je bil predsednik sodnega zbora, a dva člana ki sta bila z njim, sta dala obravnavi značaj vojaške sodišča. Vseskozi obravnava so obveljale določbe stare ve so obveljale določbe stare pred-višijske Francije, tako da je imel vsakteri obtožencev možnost, da se zagovarja.

Dva izmed najboljših advokatov sta branila obtožence, ter sta z vso silo skušala vplivati na sodišče, da krivcem priznane radi njihove mladosti — najstarejši od njih je imel 26 let. Jeza ljudstva, ki je v Grenoblu, prav kot drugod, razjarjeno in zahteva najhujše kazni za vse kolaboratorje, ni mogla vplivati na obsodbo, kajti vse je bilo zastraženo in le malo ljudi pripuščeni, da prisostvujejo obravnavi.

NOVI ŠIRSI ODBOR SANS-A
Kakor začinji teden obljubljen, navajamo danes nastopnih 20 širših odbornikov, ki so bili izvoljeni na I. konvenciji SANS-a dne 3. sept. v Clevelandu, Ohio:

John L. Arko, Barberton, Ohio; Anton Debevec, Sheboygan, Wis.; Joseph F. Durn, Cleveland, Ohio; Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.; Theresa Gerzel, W. Aliquippa, Pa.; Anton Horzen; Anthony Jersin, Denver, Colo.; Rev. Matej Kebe, Pittsburgh, Pa.; Frank Klune, Chisholm, Minn.; Helena Kušar, Berwyn, Ill.; Katherine Krainz, Detroit, Mich.; John Kvartič, Penna.; John Pollock, Cleveland, Ohio; Antoinette Simič, Cleveland, Ohio; Theresa Speck, St. Louis, Mo.; Valentine Stroj, Indianapolis, Ind.; John Stonich, Pueblo, Colo.; Andrew Vidrich, Johnstown, Penna.; in Anton Zbašnjik, Ely, Minn.

Tekst pogodbe med vlado in Titom
Narodni osvobodilni svet Jugoslavije in predsednik jugoslovanske zamejne vlade sta podpisala sledečo pogodbo:

1) Jugoslovanska kraljevska vlada bo sestavljena iz onih progresivnih demokratičnih sil, ki se niso kompromitirale v borbi proti narodno-osvobodilnem gibanju. Glavna naloga te vlade je, da proži vso mogočo podporo narodni osvobodilni vojski, kakor tudi vsem onim, ki se bodo od sedaj borili z enako odločnostjo proti skupnemu sovražniku naše

očetnjave, ali pod pogojem, da se vsi ti pridružijo edini narodni fronti. Naloga te vlade bo tudi, da zagotovi zalaganje jugoslovanskega ljudstva s hrano in da dobro pazi, da naša zastopništva v tujini in naši zastopniki v mednarodnih komisijah budno čuvajo naše narodne pravice ter skrbijo za potrebe ljudstva in narodne osvobodilne borbe Jugoslavije.

2) Narodni osvobodilni svet Jugoslavije in kraljevska jugoslovanska vlada dr. Ivana Šubašiča bosta imenovala organe, ki bodo koordinirali sodelovanje v borbi proti sovražniku, v nalogi obnovitve dežele in v vodstvu zunanje politike, ter na ta način čim prej omogočili sestavo enotne državne uprave.

3) Narodni osvobodilni svet Jugoslavije smatra, da v tem trenutku ni nujno postavljati v ospredje in razvijati vprašanje kralja in monarhije, ker isto trenutno ne predstavlja zapreke sodelovanju med narodno-osvobodilnim svetom Jugoslavije in vlado dr. Ivana Šubašiča, ker bilo je medsebojno sklenjeno, da bo končna ureditev organizacije odločena po ljudstvu po osvoboditvi vse države.

4) Vlada dr. Ivana Šubašiča bo podala izjavo, v kateri bo priznala nacionalne in demokratske pridobitve jugoslovanskih narodov za časa treh let borbe, v katerih so postavljene osnove demokratične federativne organizacije naše federalistične države, in začasno administracije države, sestavljene po Antifašističnem svetu narodno-osvobodilne vojske Jugoslavije in Narodno osvobodilnem svetu Jugoslavije kot njenem izvršnem organu; daia bo popolno priznanje borbenim silam ljudstva, organiziranim v narodni osvobodilni vojski pod poveljstvom maršala Jugoslavije Josipa Broža Tita in obsodila vse izdajalce naroda, ki so sodelovali s sovražnikom, bodisi javno ali pa tajno; poslala bo poziv vsemu ljudstvu za priključenje vseh borbenih sil narodni osvobodilni vojski v enotni fronti.

5) S svoje strani bo maršal Jugoslavije Josip Broz Tito, v svojstvu predsednika Narodno-osvobodilnega sveta Jugoslavije, poslal izjavo o sodelovanju z vlado dr. Ivana Šubašiča in ponovno naglasil, da Narodni osvobodilni svet Jugoslavije ne bo za časa vojne postavljaj vprašanja končne organizacije jugoslovanske države.

Na osvobojenem teritoriju Jugoslavije, 16. junija 1944, za Narodni osvobodilni svet Jugoslavije, predsednik maršal Jugoslavije

J. B. Tito;

Za kraljevsko jugoslovansko vlado, predsednik

dr. Ivan Šubašič.

Važna izjava načelnika jugoslovanske vlade

London. — Načelnik jugoslovanske vlade dr. Ivan Šubašič z ozirom na razpadajočo nemško obrambo na Balkanu pričakuje kmalošnje osvobojenje svoje domovine in je v Londonu izjavil, da v sporazumu z maršalom Titom deluje na to, da je postavljena enotna jugoslovanska vlada, ki bo prišla v Jugoslavijo takoj po osvobojenju. Rekel je, da bo Jugoslavija v kratkem osvobodena, ko bo bolgarska armada odšla.

"Maršal Tito ima zelo močno armado," je rekel dr. Šubašič, "in v trenutku, ko bodo Bolgari odšli, se bo dvignil ves narod in Nemci ne bodo več mogli držati Jugoslavije."

Po njegovem zatrdilu bodo Nemci kmalu poginani v Balkanu. Dr. Šubašič pravi, da je maršal Tito z zavezniškim sredozemskim poveljstvom dosegel popoln sporazum glede vojnih operacij.

Dr. Šubašič pa je potisnil na stran vsa vprašanja glede bodoče vnanje in notranje politike.

"Moja največja naloga," je rekel, "je preskrbeti živež, obleko in zdravila za naš narod. Časa je tako malo."

"Če v trenutku osvobojenja naš narod ne bo mogel čutiti roke naših velikih zaveznikov, bo katastrofalno. Ne vem, kako pot bo šel narod. Zaloga pa bo potreboval prvi dan osvobojenja."

"Prepričan sem, da bi se mogel naš narod bojevati še eno leto pod istimi strašnimi pogoji kot sedaj. . . Kadar pa bodo našim zaveznikom odprta vrata, je drugo vprašanje. Naš narod je ponosen in ne bo hotel sprejeti miloščine, ker čuti, da dela prav in to je najvažnejše v življenju."

"Jugoslovanski narod," je nadaljeval dr. Šubašič, "se bori proti Nemcem, ker je prepričan, da ne bo dobil samo svobode, temveč srečnejšo in boljšo bodočnost. Da bo v tej svoji veri potrjen, mora dobiti takoj občutljiv dokaz te bodočnosti ob koncu strašnih let pomanjkanja in nagote, ki jo je pretrpel."

Dr. Šubašič ceni število ljudi v Jugoslaviji, ki nujno potrebujejo živež, obleko in zdravila, na 7.000.000. Pravi da je en milijon brez streme. Nekateri vojaki v osvobodilni vojski se bore brez hrane in na tisoče ljudi je šlo skozi zimo brez čevljev. Sedaj je v Jugoslaviji čas za pobiranje poljskih pridelkov, toda ljudje nimajo niti najbolj navadnega poljskega orožja.

Ko bo zadoščeno potrebam onih, ki so brez doma, ki so lačni belni in bosonogi, bo jugoslovanska vlada pričela razpravljati o vprašanju bodoče politike, dr. Šubašič pa upa, da bo to vprašanje rešeno z mirno evolucijo. O vsem tem so odkrito razpravljali nedavno v Italiji maršal Tito, Winston Churchill in dr. Šubašič.

Sedaj dr. Šubašičev kabinet predstavlja Jugoslavijo v inozemstvu, narodno osvobodilno gibanje maršala Tita pa upravlja osvobodjena ozemlja v notranjosti dežele.

Francoski kardinal Richelieu

bil velik ljubitelj mačk, katere je imel za kratkočasje v svoji palači.

Človeško telo: Ako bi telo 150 funtov težkega človeka posušili, bi tehtalo le 50 funtov, 90 odstotkov krvi in 50 odstotkov kosti sestoji iz vode. Ze-

rabljena krvna telesa pri človeku umirajo v veliki množini — 20.000.000 na vsako sekundo. Pri vsakem gibu kake mišice jih oslabi na tisoče. Popolnoma zraščeno človeško telo brez kake hibe je najbolj redka stvar na svetu.

NAZNANILO

DR. P. B. VIRANT—OPTOMETRIST
naznanja odprtijo svojega urada 11. septembra.
PREGLED OČI — PREDPIS OČAL
Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00
Zvečer: 6:30 do 8:30
v sredo in soboto: 9:30 do 12:30
15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslojpu North American Banke

NAZNANILO IN ZAHVALA
S tužnim srcem naznanjamo, da je po dolgi in hudi bolezni umrl dne 11. avgusta 1944, previden a svetimi zakramenti za umirajoče, moj ljubljeni soprog in naš dobi oče

Frank Coz
in bil pokopan iz cerkve sv. Družine dne 14. avgusta 1944 ob veliki udeležbi.
Rojen je bil dne 7. oktobra 1888 v vasi Leskovc, župnija Višnjica gora.
Najlepša hvala gre Rev. A. L. Pirnatu za številne obiske in podeljene svete zakramente za časa njegove bolezni, in za opravljene molitve ob uri smrti.
Prav iz srca se zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem za številne obiske za časa njegove bolezni in za vsakovrstno pomoč ob času naših težkih dni. Iskreno se zahvaljujemo vsem, kateri ste darovali za svete maže za ranjega, katerih je bilo čez sto; onim, kateri ste darovali cvetlice, in vsem onim, kateri so hodili moliti na dom za pokojnega. Posebna zahvala pa naj bo tu izrečena John Benčinu (mojemu bratu), njegovi družini, in sosedom ter vsem drugim, kateri ste nam toliko pomagali ob času, ko je ranjki bolehal, kot za časa njegove smrti.
Pokojni je bil član društva sv. Cirila in Metoda št. 59 KSKJ, in tudi društva št. 69, SNPJ.
Pokojni zapušta tukaj poleg spodaj navedenih, tudi brata John, bratranca Anton, in v starem kraju pa brata Joseph in sestro, Gertrude.
Spominjajte se ga v molitvi.
Ljubi soprog in dobi oče, ki si nas moral zapustiti in se prečel v boljše večno življenje, v bridki in neizmerni žalosti Ti želimo, počivaj v miru božjem in naj Ti sveti večna luč! V naših srečih in molitvah ne boš nikdar pozabljen.
Zalujoči ostali:

ANTONIA COZ, soproga
FRANK J. sin
ANTOINETTE WASELESKI, MARY J., in AGNES A., hčere
WALLACE WASELESKI, zet; in trije vnuki
Eveleth, Minnesota, 31. avgusta 1944.

NAZNANILO IN ZAHVALA
Tužnih src in z boleštvjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem prežalostno vest, da je previden a svetimi zakramenti po devetdesetih mučni bolezni dne 22. avgusta izdihnil svojo blago dušo naš predragi soprog, oče in stari oče

Gregor Cesar
Umrl je na svojem domu, 4432 W. Scott St., W. Milwaukee, Wis., v 70-letni starosti. Pokojnik je bil rojen v Ziljski Bistrici na Koroskem. V Ameriko je prišel leta 1903, nastanil se je v Jolietu, Ill., kjer je živel 18 let. Ostalo dobo je živel v West Milwaukee, Wis. Kmalu po prihodu iz stare domovine je pristopil k društvu sv. Jožefa, št. 2, KSKJ, čigar zvesti član je ostal do zadnjega vzdihljaja.
S temi skromnimi vrsticami se želimo zahvaliti vsem, ki ste pokojnega obiskovali, ko se je nahajal v bolniški postelji, posebno njegovim bratom John in Andrew, ki sta ga tako pogostoma obiskala in čijih obiskih so mu isljali trpljenje. Nudalje se zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi za naročene vs. maše za dušo, dalje vsem, ki ste pršli pokojnika kroit, darovalcem avtomobilov za pogrebni spoved, predsedniku društva sv. Jožefa, št. 2 iz Jolietu, Ill., Mr. Crnoviču, za udeležbo pogreba, kakor tudi vsem drugim Jolietčanom, ki ste pršli tako daleč na pogreb.
Hvala tudi Rev. Father Luke, župniku cerkve sv. Florijana, za pogrebne obrede, zgoraj omenjenemu društvu in K. S. K. Jednoti za točnost in sploh vse, kar ste storili za nas v teh žalostnih dneh, kakor tudi Ermenčevemu pogrebemu zavodu za uslužno potrebo in ureditev pogreba.
Vsem se enkrat naša najsrčnejša hvala! Tebi, dragi moj, oče in ded, pa naj bo lahka ameriška gruda! Spomnili se Te bomo in molili za pokoj Tvoje duše, dokler se ne snidemo zopet nad zvezdami.
Zalujoči ostali:

MARY CESAR, soproga
FRANK CESAR, sin
West Milwaukee, Wisconsin, 6. septembra 1944.

Skotska
Na vožnji med Londonom in Aberdeenom je neki Škot vzbujal pozornost s tem, da je na vsaki postaji izstopil in se tik pred odhodom vlaka spet vrnil v vagon.
Ko se je to nekako šestkrat ponovilo, ga je neki sopotnik vprašal, kakšne nujne opravke ima na vsaki postaji.
"V Londonu sem bil pri zdravniku," je odvrnil Škot, "in ta mi je dejal, da imam jako bolno srce in da morem le še od ure do ure živeti in sem lahko vsak čas mrtev. In tako si kupim karto le še od postaje do postaje."

NAZNANILO IN ZAHVALA
Tužnih src in z boleštvjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem prežalostno vest, da je previden a svetimi zakramenti po devetdesetih mučni bolezni dne 22. avgusta izdihnil svojo blago dušo naš predragi soprog, oče in stari oče

Gregor Cesar
Umrl je na svojem domu, 4432 W. Scott St., W. Milwaukee, Wis., v 70-letni starosti. Pokojnik je bil rojen v Ziljski Bistrici na Koroskem. V Ameriko je prišel leta 1903, nastanil se je v Jolietu, Ill., kjer je živel 18 let. Ostalo dobo je živel v West Milwaukee, Wis. Kmalu po prihodu iz stare domovine je pristopil k društvu sv. Jožefa, št. 2, KSKJ, čigar zvesti član je ostal do zadnjega vzdihljaja.
S temi skromnimi vrsticami se želimo zahvaliti vsem, ki ste pokojnega obiskovali, ko se je nahajal v bolniški postelji, posebno njegovim bratom John in Andrew, ki sta ga tako pogostoma obiskala in čijih obiskih so mu isljali trpljenje. Nudalje se zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi za naročene vs. maše za dušo, dalje vsem, ki ste pršli pokojnika kroit, darovalcem avtomobilov za pogrebni spoved, predsedniku društva sv. Jožefa, št. 2 iz Jolietu, Ill., Mr. Crnoviču, za udeležbo pogreba, kakor tudi vsem drugim Jolietčanom, ki ste pršli tako daleč na pogreb.
Hvala tudi Rev. Father Luke, župniku cerkve sv. Florijana, za pogrebne obrede, zgoraj omenjenemu društvu in K. S. K. Jednoti za točnost in sploh vse, kar ste storili za nas v teh žalostnih dneh, kakor tudi Ermenčevemu pogrebemu zavodu za uslužno potrebo in ureditev pogreba.
Vsem se enkrat naša najsrčnejša hvala! Tebi, dragi moj, oče in ded, pa naj bo lahka ameriška gruda! Spomnili se Te bomo in molili za pokoj Tvoje duše, dokler se ne snidemo zopet nad zvezdami.
Zalujoči ostali:

MARY CESAR, soproga
FRANK CESAR, sin
West Milwaukee, Wisconsin, 6. septembra 1944.

NAZNANILO IN ZAHVALA
Tužnih src in z boleštvjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem prežalostno vest, da je previden a svetimi zakramenti po devetdesetih mučni bolezni dne 22. avgusta izdihnil svojo blago dušo naš predragi soprog, oče in stari oče

Gregor Cesar
Umrl je na svojem domu, 4432 W. Scott St., W. Milwaukee, Wis., v 70-letni starosti. Pokojnik je bil rojen v Ziljski Bistrici na Koroskem. V Ameriko je prišel leta 1903, nastanil se je v Jolietu, Ill., kjer je živel 18 let. Ostalo dobo je živel v West Milwaukee, Wis. Kmalu po prihodu iz stare domovine je pristopil k društvu sv. Jožefa, št. 2, KSKJ, čigar zvesti član je ostal do zadnjega vzdihljaja.
S temi skromnimi vrsticami se želimo zahvaliti vsem, ki ste pokojnega obiskovali, ko se je nahajal v bolniški postelji, posebno njegovim bratom John in Andrew, ki sta ga tako pogostoma obiskala in čijih obiskih so mu isljali trpljenje. Nudalje se zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi za naročene vs. maše za dušo, dalje vsem, ki ste pršli pokojnika kroit, darovalcem avtomobilov za pogrebni spoved, predsedniku društva sv. Jožefa, št. 2 iz Jolietu, Ill., Mr. Crnoviču, za udeležbo pogreba, kakor tudi vsem drugim Jolietčanom, ki ste pršli tako daleč na pogreb.
Hvala tudi Rev. Father Luke, župniku cerkve sv. Florijana, za pogrebne obrede, zgoraj omenjenemu društvu in K. S. K. Jednoti za točnost in sploh vse, kar ste storili za nas v teh žalostnih dneh, kakor tudi Ermenčevemu pogrebemu zavodu za uslužno potrebo in ureditev pogreba.
Vsem se enkrat naša najsrčnejša hvala! Tebi, dragi moj, oče in ded, pa naj bo lahka ameriška gruda! Spomnili se Te bomo in molili za pokoj Tvoje duše, dokler se ne snidemo zopet nad zvezdami.
Zalujoči ostali:

MARY CESAR, soproga
FRANK CESAR, sin
West Milwaukee, Wisconsin, 6. septembra 1944.

NAZNANILO IN ZAHVALA
Tužnih src in z boleštvjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem prežalostno vest, da je previden a svetimi zakramenti po devetdesetih mučni bolezni dne 22. avgusta izdihnil svojo blago dušo naš predragi soprog, oče in stari oče

Gregor Cesar
Umrl je na svojem domu, 4432 W. Scott St., W. Milwaukee, Wis., v 70-letni starosti. Pokojnik je bil rojen v Ziljski Bistrici na Koroskem. V Ameriko je prišel leta 1903, nastanil se je v Jolietu, Ill., kjer je živel 18 let. Ostalo dobo je živel v West Milwaukee, Wis. Kmalu po prihodu iz stare domovine je pristopil k društvu sv. Jožefa, št. 2, KSKJ, čigar zvesti član je ostal do zadnjega vzdihljaja.
S temi skromnimi vrsticami se želimo zahvaliti vsem, ki ste pokojnega obiskovali, ko se je nahajal v bolniški postelji, posebno njegovim bratom John in Andrew, ki sta ga tako pogostoma obiskala in čijih obiskih so mu isljali trpljenje. Nudalje se zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi za naročene vs. maše za dušo, dalje vsem, ki ste pršli pokojnika kroit, darovalcem avtomobilov za pogrebni spoved, predsedniku društva sv. Jožefa, št. 2 iz Jolietu, Ill., Mr. Crnoviču, za udeležbo pogreba, kakor tudi vsem drugim Jolietčanom, ki ste pršli tako daleč na pogreb.
Hvala tudi Rev. Father Luke, župniku cerkve sv. Florijana, za pogrebne obrede, zgoraj omenjenemu društvu in K. S. K. Jednoti za točnost in sploh vse, kar ste storili za nas v teh žalostnih dneh, kakor tudi Ermenčevemu pogrebemu zavodu za uslužno potrebo in ureditev pogreba.
Vsem se enkrat naša najsrčnejša hvala! Tebi, dragi moj, oče in ded, pa naj bo lahka ameriška gruda! Spomnili se Te bomo in molili za pokoj Tvoje duše, dokler se ne snidemo zopet nad zvezdami.
Zalujoči ostali:

MARY CESAR, soproga
FRANK CESAR, sin
West Milwaukee, Wisconsin, 6. septembra 1944.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of the Grand Catholic Slovenian and American Union of the U.S.A. Published by the Grand Catholic Slovenian and American Union of the U.S.A. in the interest of the Order.

KEGLJASKA SEZONA OTVORJENA

Za prijatelje lepega kegljaškega športa je zopet nastopila težko pričakovana in zaželjena sezona, ki se začne v tekočem mesecu septembru.

Menda ni težko zbrati skupaj skupino kegljačev (5 oseb), da bi se enkrat tedensko kosala z drugo skupino na kakem kegljišču.

Kakor vsako leto, tako se za kegljanje v skupini naših Jednotarjev osobito zanimata naselbini Chicago in Joliet, Ill.

Tudi letošnjo sezono so ondi že začeli kegljati. Kako bodo podirali lesene vojače (keglje), bomo lahko od tedna do tedna čitali na naši Our Page, ki je v obče namenjena za vse športne aktivnosti.

Uverjeni smo, da bodo tudi letos naši člani-vojaki z velikim veseljem zasledovali tozadevna poročila v našem Glasilu, saj jim ga pošiljamo v več sto iztisih v vse svetovne dele.

Mnogo istih je morda lansko leto še z vami kegljalo, toda letos pa mečejo iz težkih topov in strojnih druge vrste krogle na sovražnika, ki bo po sedanjih vojnih poročilih kmalu uničen.

Zadnji teden je naš vrli ameriški general Eisenhower podal izjavo, da bo vojna v Evropi že začetkom letošnjega novembra končana! Bog daj, da bi res bila!

NAGRADE

NAŠE TIHE KAMPANJE TRAJAJOČE OD 1. SEPTEMBRA DO 31. DECEMBRA, 1944

ZA DOSEGO 40,000 SKUPNEGA ČLANSTVA

CILJ KAMPANJE 500 NOVIH ČLANOV! V OBEH ODDELKIH

NAGRADE V GOTOVINI ZA ODDRASLI ODDELEK

Table with 2 columns: Amount and Award. Rows include \$250.00 savorovalnina (\$1.00), \$500.00 savorovalnina (2.00), \$1,000.00 savorovalnina (4.00), \$1,500.00 savorovalnina (6.00), \$2,000.00 savorovalnina (8.00), \$3,000.00 savorovalnina (12.00), \$4,000.00 savorovalnina (16.00), \$5,000.00 savorovalnina (20.00).

NAGRADE ZA MLADINSKI ODDELEK

Za vsakega novega člana ali članico, ki se zavaruje v načrtu "AA" ali "BB", se bo plačalo \$1 nagrada. Za vsakega novega člana ali članico, ki se zavaruje v načrtu "CC" (20-letna zavarovalnina), se bo plačalo sledeče nagrade:

Table with 2 columns: Amount and Award. Rows include \$250.00 savorovalnina (\$2.00), \$500.00 savorovalnina (4.00), \$1,000.00 savorovalnina (8.00).

AMERICAN RED CROSS

Ameriški Rdeči križ o sodelovanju tujerodcev

Mr. Basil O'Conner novoimenovali predsednik Rdečega križa se je pohvalno izrazil o aktivnostih tujerodcev v pri tej humanitarni organizaciji, zahvaljujoč se za njihov dosedanj doprinos in obenem izražujoč željo tudi za v bodoče.

"Z zadovoljstvom in hvaležnostjo sem zaznal v poročilih in seznamih, koliko so storili naši Amerikanci tujega izvora za Rdeči križ ter za potrebe ljudi po svetu. Njihov doprinos človeštvu in njihova želja in cilji,

da pomagajo trpečemu ljudstvu ter njihova energičnost, s katero so se polotili tega dela, zasluži vse priznanje," je dejal Mr. O'Conner, ki je izjavil tudi naslednje:

"Oni izmed naših državljanov, ki so bili rojeni preko morja, toda so si po svoji lastni volji ustanovili svoje novo domovanje v tej deželi, znabiti bolj pojmujejo mednarodni značaj Rdečega križa nego mnogi od nas, ki smo se rodili v Ameriki. Naši državljani slovenske, hrvaške in srbske in drugih narodnosti so v mnogih slučajih imeli priliko videti Rdeči križ v akciji v njih lastnih deželah. Radi tega se zavedajo visokih idealov te humanitarne organizacije, katero so pri volji po svojih najboljših močeh podpirati. In Rdeči križ se v polni meri zaveda hvaležnosti, ki jo dolguje tem tujerodnim našim državljanom in njihovim potomcem, bodisi kot posameznikom ali pa skupinam."

"Za uspehe v delovanju orga-

nizacije Rdečega križa se je nedvomno v veliki meri zahvaliti delu narodnostnih skupin in posameznikov. Prav iskreno polagam vsem na srce, da tudi v bodoče nadljujejo s tem plemenitim delom in tako omogočijo Rdečemu križu nadaljevanje njegovega širokopoteznega človekoljubnega dela."

Predsednik O'Conner je bil rojen v Tautonu, Mass., 8. januarja 1892 ter je od leta 1915 vršil pravniške posle v New Yorku. Od leta 1925 do 1933 je imel skupno odvetniško pisarno s sedanjim predsednikom Rooseveltom, ki je bila poznana pod imenom Roosevelt & O'Conner Law Firm. Mr. O'Conner je tudi predsednik National Foundation for Infantile Paralysis, Inc., kot tudi blagajnik in odbornik izvrševalnega odbora predsednikove Georgija Warm Spring ustanove.

Domača fronta

Dokazi za pomanjkanje vojnega materijala

General Brehov B. Somervell, poveljujoči general čet intendantce vojske, je dal War Manpower komisiji konkretne dokaze za to, da res pomanjkuje bistveno važnih vojaških potrebščin na bojiščih. To je oznanil Paul V. McNutt, ravnatelj War Manpower komisije.

General Somervell je imel predavanje pred vodilnim komitejem WC, ter je v tem predavanju naštel brzojavke generalov, ki dokazujejo, da se je čisto pripetilo, da so vojaški načrti trpeli zaradi pomanjkanja vojnega materijala.

G. McNutt je dejal: "Zdaj je še mnogo bolj potrebno kot kdajkoli prej, da izpolnimo vse zahteve oboroženih sil."

"Program komisije je bil do zdaj izpolnjen, toda še večji napori so postali potrebni, kot je to dokazal govor generala Somervella."

Enemu generalov se je pripetilo, da je moral odpovedati preko stotine misij bombnih letal, ker ni bilo na razpolago prave vrste letalskih bomb, je poročal general Somervell.

General Somervell je tudi povedal, da je dobil od nekega drugega generala poročilo, da je moral zavreči 3,500 tovornih avtomobilov, ker jih ni bilo več mogoče popravljati, tako da jih bo treba nadomestiti.

Producirati moramo, dokler ne pade zadnji strel

V naslednjem najdeto najvažnejše dele izjave in navodil ravnatelja za vojno mobilizacijo James F. Byrnes-a, kako preskrbeti potrebne delavske sile za bistveno važno vojno industrijo.

"Javnost v tej deželi se vara z mislijo, da je konec vojne neposredno pred nami. Nikdo ne ve, kdaj se bo vojna končala. Mi pa moramo producirati vse dotle, dokler ne pade zadnji strel.

"Pri Cassinu in na obalah Normandije smo se naučili, da moremo ohraniti življenja mnogih naših vojakov, ako so na razpolago zadostne količine artilerije in bomb. Naši častniki na bojiščih zahtevajo radi tega kot je to njihova pravica zahtevati, da se jim da še večjih množin artilerije, bomb in municije.

"Na polju onih maloštevilnih programov, kjer je produkcija zdaj nujno potrebno in obenem kritično pomanjkljiva, zahtevajo dejstva odločnega dela, da nabavimo vojski in mornarici te težke topove in municije, bombe, radar naprave, tovrne avtomobile, tanke, material za zidanje, plašče in šotore za brze pohode naprej, katere delajo naše oborožene sile na vseh bojiščih sveta.

"Vojaške potrebe morajo biti na prvem mestu — nad vsako msilijo, da bi se povečalo izdelavo civilnih potrebščin. Naš sovražnik se opoteka. Ves je zmeden in kolena mu klecajo.

Čas je, da končamo svoje delo. Svojih mož, ki služijo v oboroženih silah ne smemo pustiti na cedilu.

"Odgovornost za preskrbo zadostnih delavskih moči za naše vojne tovarne je jasna in neoporečna, ter pripada občinam. Občine pa morajo zagotoviti tej svoji nalogi, ako hočemo biti zmožni, končati vojno brez uvedbe splošnega zakona za delo. Oni izmed nas, ki so doma, morajo ravno tako trdo delati, kot se trdo bore vsi oni, ki so na bojiščih."

V ladjedelnicah in pristanišnih napravah primanjkuje 30,000 delavcev

Ralph A. Bard, podtajnik za mornarico, nujno poziva na "delo, podvojevo delo" v ladjedelnicah mornarice in vseh podjetjih, ki delajo za mornarico in zasebnih tovarnah in ladjedelnicah v vsej državi, ki delajo za mornarico. Naznanil je, da primanjkuje 30,000 delavcev v ladjedelnicah, pred vsem na obrežju Tihega oceana.

Bard je zahteval, da vsi mornariški nastavljenici "ostanejo na svojem poslu," ne glede na to, da je mnogo govoric o miru in navzlic dogodkom v Evropi, ter da tako omogočijo naši mornarici, da "zvali na Japonce vse nakopičene sile našega brodogoja in naše produkcije."

Produkcijaska bitka mornarice se ne bo končala, predno ne bo Japonska popolnoma potolčena, je dejal Bard, tako da bi moralo biti zaposlenih v enem letu ravno toliko delavcev v naši mornariški industriji kot sedaj.

"Mornarica se zanaša na vas — in mi vemo, da je ne boste pustili na cedilu," je Bard zaključil svoj poziv delavcem.

Razne vesti

Jugoslavija bo zahtevala odškodnino od Bolgarske

London; 29. avgusta. (ONA)

Dobro poučeni poznavalci balkanskih razmer trde danes, v zvezi z novicami o bolgarski prošnji za premirje, da bo zahtevala Jugoslavija poravnano vse prizadete škode, katere so krive bolgarske okupacijske čete. Poleg tega bo zahtevala tudi kaznovanje vseh onih članov zasedbenih čet, ki so se obnašali nezakonito.

Jugoslovanski ministerski predsednik dr. Ivan Šubašić bo naznanil stališče Jugoslavije glede ureditve razmer z Bolgarijo angleškemu zunanjemu ministru Anthony Edenu, s katerim se namerava sestati v kratkem.

Pravijo, da bo dr. Šubašić izjavil, da bo Jugoslavija šele po poravnavi odškodnine in drugih zahtev, obnovila svoje staro prijateljsko razmerje z bolgarsko državo, s katero utegne morda celo stopiti v zvezo radi ustanovitve skupne federativne organizacije balkanskih narodov.

Mogoče pa je, da se bodo pojavile težkoče v pogledu take federacije, ker bo treba v tem pogledu upoštevati tudi Grčijo, s katero ima Jugoslavija prijateljsko zvezo, tako da bi brez nje Jugoslavija najbrže nerada vstopila v federacijo. Grčija pa je ona dežela, ki je največ trpela od bolgarske okupacije, ter bo brez dvoma zahtevala, da ji Bolgarska poravnava vso škodo in do dobra likvidirata to trpko preteklost, predno bo pripravljena, da se pogaja z Bolgarijo o kakšnih načrtih glede bodočnosti.

Kaj je s Finsko?

Stockholm. 28. avgusta. (ONA) — Eden finskih bankirjev, ki se nahaja na obisku v Stockholmu, je dejal danes, da bo Finska ušla ven iz vojne že v teku prihodnjih 7 dni.

Potrdil je, da je preokret v Rumuniji in na Bolgarskem v Helsinkiju napravil izredno

globok vtis. Dalje je povedal, da je več političnih osebnosti izjavilo baronu Gustavu Mannerheimu, predsedniku Finske, da njegova politika "glej in čakaj" zdaj ni več čmogoča, ter da je postalo neobhodno potrebno, da se osnuje nova vlada, razven, ako sedanja ukrene takoj in brez odloga vse potrebno. Delavske politične skupine pa so celo sprejele nekatere resolucije, ki izražajo nepotrpežljivost.

Dobre informirani krogi v Stockholmu pa celo trde, da so na novo vpostavljenе zveze med Rusijo in Finsko. Komite švedskega parlamenta za zunanje zadeve se ima sestati jutri, in sicer najbrže radi važnih novic iz Finske.

Ženske, ki izdajajo milijone za svojo obleko

Noben pameten človek ne nasprouje, če se kdo hoče lepo oblačiti, kakor mu veva stan in stanovska dolžnost. Vendar pa mora vsak krščanski človek odločno obsojati, da se še danes, ko je toliko revščine in bede na svetu, oblačijo z velikim razkošjem ter za take stvari izdajajo milijone. Kako malo krščanstva je v tako imenovani bogati družbi, nam najbolje dokazuje pisanje dunajskega lista "Telegraf," ki je v zadnji številki lanskega leta poročal o tej zadevi:

"Pred leti je londonsko konkurzno sodišče obravnavalo zadevo ločene žene Lady Muriel Bowden, ki ima od svojega ločenega moža 1 milijon 200,000 dinarjev letnih dohodkov, pa pravi, da s tem denarjem ne more stanu primerno živeti, ker mora samo za svoje obleke vsako leto izdati en milijon dinarjev. Ta ženska, ki ne more živeti z 1 milijon 200,000 dinarji na leto, je seveda napravila v kratkem času čez 3 milijone dinarjev dolga.

V tej zvezi se spominjamo, da so pred nekaj leti v Parizu priredili konkurenco najbolje oblačenih žensk na svetu. Iz te konkurence je izšlo 12 zmagovalk. Med to dvanajstoricjo jih je bilo nekaj, ki so imele svetovno sloveča imena. Takrat so ljudje radovedno spraševali,

koliko neki taka ženska na leto izda za svoje obleke. Na to vprašanje je odgovorila tajnica ene izmed "zmagovalk." Ta zmagovalka je bila žena ameriškega milijonarja, vendar njenega imena v liste niso dali. Torej ta tajnica je javnosti, svoji gospodinjji v večjo čast in slavo, dala tele podatke: Moja gospodinja vsako leto samo za obleko izda 49,336 dolarjev (2 milijona in pol dinarjev). Kako je to mogoče, bo kdo vprašal. Tajnica pravi, da je stvar docela enostavna.

"Navaden človek misli, da so na svetu 4 letni časi in da si mora elegantna ženska štirikrat na leto nabaviti novo obleko. To pa ni res! Za tisti svet, iz katerega izhajajo najbolj oblačene ženske, je pet letnih časov, ali bolje rečeno, pet sezona. Prva se začneja 15. septembra ter traja dva meseca. Za to prvo sezono si je Američanka nabavila tele obleke: 12 večernih toalet za 3000 dolarjev, 8 toalet za dinerje za 1300 dolarjev, 4 obleke za cocktail (ko se pije žganje) za 600 dolarjev, 8 popoldanskih oblek za 450 dolarjev, 4 angleški konstumske za 600 dolarjev, 4 dopoldanske obleke za 600 dolarjev, skupaj za to sezono oblek za 7300 dolarjev.

Druga sezona traja od 15. novembra do 15. januarja ter zahteva tele nove obleke: 8 večernih toalet za 2200 dolarjev, 6 za dinerje za 974 dolarjev, 4 popoldanske 450 dolarjev, 4 dopoldanske 450 dolarjev, skupaj 4075 dolarjev.

Tretja sezona traja vso zimo, ko ameriški milijonarji hite v Florido v tamkajšnja kopališča. To je višek vsega leta, zato so tudi izdatki za ženske obleke sedaj najvišji. Taká ženska namreč potrebuje sedaj: 12 večernih oblek za 3000 dolarjev, 12 za dinerje 1950 dolarjev, 4 za cocktail 600 dolarjev, 24 oblek za šport in za kopanje in sprehode ob morski obali za 1500 dolarjev, 8 dnevnih oblek 1200 dolarjev, 6 dopoldanskih za 900 dolarjev, skupaj vseh za 9150 dolarjev.

Četrta sezona ob 15. marca do 1. junija zahteva docela nove obleke in velja vse skupaj približno toliko, kolikor za pr-

vo sezono, torej 7300 dolarjev. Za zadnjo sezono pa je treba nakupiti le toliko, kolikor je treba izpolniti zalogo oblek do 15. septembra, kar stane le 500 dolarjev."

Tako samo po sebi tajnica vse to pripoveduje, da se človeku skoraj že smilijo te reve, ki imajo toliko skrbi. Pa s tem še ni vse končano. Tisto leto je njena gospodinja izdala 3,500 dolarjev za 75 parov čevljev, 288 dolarjev za 48 parov rokavic, ki so prišle naravnost iz Pariza, 208 dolarjev za nogavice, za perilo in druge take potrebščine za 1340 dolarjev, ker se tajnici zdi prava bagatela. Treba pa je dati še 3000 dolarjev za ročne torbice. Ker mora k vsakemu klobuku spadati primerna torbica in ima gospa 35 klobukov mora biti tudi 35 torbic. Za žepne robčke in šale je šlo 1000 dolarjev. Ni pa tukaj naštel izdatkov za dragocene kožuhe in plašče, ki jih tudi ne more pogrešati in ki jih je treba več, kakor potreba nanese. Vendar se da tudi to kupiti iz tistega skupnega letnega proračuna, ki znaša okoli 50,000 dolarjev na leto."

Umrli, ali umrla je : : .

(Napisal John Pelhan, Houston, Pa.)

Skoro ga ni dneva, da nam ne bi domači lokalni, kakor tudi naši slovenski listi ne prinesli novice: "Umrli je rojak," ali "Umrli je rojakinja."

Kako s hladno krvjo breme take žalostne novice, kot bi res ista ne imela večjega pomena! Pri tem pa malokdaj pomislimo, kako velike težave so bile v zvezi z boleznijo pokojnika v družini in kako hud udarec je to za dotično družino. Vzemimo pri tem smrtni slučaj skrbne matere številnih, nedoraslih otrok, ali skrbnega očeta take družine. So tudi slučaj pri družinah, ki so uboge ali siromašne, pa jim smrt še večje siromaštvo prizadene vsled pogrebnih stroškov.

Dokler je človek zdrav, ne ve, kaj ima; kogar pa Bog z boleznijo obišče, morda dotičnik ni nikdar mislil na Boga, pa pravi: "O, ko bi mi Bog zopetno zdravje podelil, potem bom živel vse drugače!"

Tako se nahajajo tudi taki prevzetneži, ki pravijo: "Kaj bom hvalil Boga, saj mi ni še nič dal; če sem ozdravel, je bila to zasluža zdravnika." Takim nehvaležnežem se ne smemo čuditi, kajti bili so vedno in še bodo.

Naj se vrnem nazaj, kar sem hotel v tem članku omeniti: Če smo bili kdaj zanikrni v tem oziru, sklenimo sedaj naprej vršiti samo Bogu dopadljivo delo usmiljenja — po možnosti bolnike obiskovati; saj je nekje zapisano: "Z usmiljenjem boste usmiljenje dosegli."

Kako dobro došel je prijateljski obisk k bolniku, o tem ni ugovora. Vedno samotni bolnik z žalostjo premišljuje svoj beden položaj, češ, vse ga je zapustilo. Obiskovati smo pa dolžni ne samo naše sobrate in sestre društva, temveč tudi druge, saj je vsak človek naš bližnji.

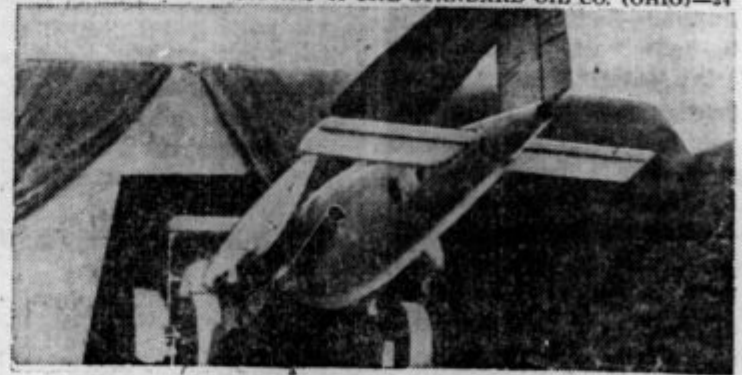
BOGASTVO, KI GA NI MOGOČE UKRASI

Neki vojskovodja je že pred davnim časom zavzel in razdeljal grško mesto Megarou. Njegovi vojaki so oplenili vse hiše in pokradli vse imetje meščanov.

Vojskovodja je zvedel, da je eden izmed meščanov velik modrijan, ki ga vsi spoštujejo. Zazehel je, da bi ga videl. Poklical ga je k sebi in vprašal, ali so tudi njemu vojaki ka jodnesli. Obljubil mu je, da mu bo povrnil vse.

"Ne, ne," je odgovoril modrijan, "meni niso vzeli ničesar. Jaz imam samo eno bogastvo — dušo, a te mi ne more nihče vzeti!"

Več načinov, da se pride mačku do živega

Zavedajoč se, da bi bila obramba proti nemškim robot bombnim napadom na Anglijo z direktno fronto predraga, zato pa zavezniki s toliko večjo naglico pritiskajo in tudi napredujejo od obale v notranjost Francije, da tako zavzamejo kraje, odkjer Nemci pošiljajo robot bombe, kajti zavezniki dobro vedo, da je več načinov, po čem katerih se pride tudi mačku do živega. Zavezniške armade razbijajo in uničujejo 15. nemško armado, ki brani dohod do baz, odkjer spuščajo robot bombe. Črtkaste puščice na gornjem zemljevidu pa nam kažejo mogočo pot, po kateri zavezniki prodirajo proti sami Nemčiji. To je namreč v glavnem ista pot, po kateri so Nemci udri v Francijo. Spodnja slika pa nam kaže nemško robot bombo, katero peljejo na prostor, odkoder jo bodo izstrelili in poslali na njeno smrtonosno in uničujoče delo.

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1895. GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Telefon v glavnom uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnoga tajnika 5448. Od ustanovitve do 31. maja, 1944 snaga skupna isplacana podpora \$9,188,458. Solventnost 128.43%.

Častni predsednik: FRANK OPEKA, 128 Chicago, Ill. GLAVNI ODBORNIKI: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo. Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill. Drugi podpredsednik: MATEJ PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. Treći podpredsednik: JOSEPH LEKSAN, 196-22nd St., N. W., Baraberto, O. Četvrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 207, Ely, Minn. Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis. Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver 18, Colo. Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomoćni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill. Glavni blaginjak: MATT P. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill. Vrhovni zdravnik: DR. JOS. E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADZORNI ODBOR: Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn. Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O. Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1363 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa. Treći nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O. Četvrti nadzornik: MARY HOEHEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O. FINANČNI ODBOR: Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo. Tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill. Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARIK, 900 Ruby St., Joliet, Ill. Drugi odbornik: MARTIN ŠUKLE, 811 Avenue "A", Eveleth, Minn. Treći odbornik: RUDOLPH G. BRUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa. Četvrti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn. POROTNI ODBOR: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa. Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St., W. Chisholm, Minn. Drugi porotnik: JOSEPH RUS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo. Treći porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis. Četvrti porotnik: JOHN TERSELI, 1947 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Peta porotnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa. Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA: IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. VODJA ATLETIKE: JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI: JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill. Vsa pisma in denarne zadeve, tikačje se Jednote, naj se pošiljajo na glavnoga tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vestni, razna namazila, oglašje in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

IZJAVA

UPRAVNISTVU "GLASILA K. S. K. JEDNOTE," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

član(ca) društva št.

s tem dovoljujem, da se iz našega adresarja črta sledeća imena naročnikov "Glasila."

Table with columns: Ime, Cesta ali P. O. Box, Pošta. Lists names and addresses of members whose names are being removed from the directory.

Podpis

IZ URADA GL. TAJNIKA: IZPLACANA CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA ZA MESEČ AVUGST, 1944. Table with columns: Dr., Čet., Ime, Svota. Lists medical expenses for August 1944.

Table with columns: Dr., Čet., Ime, Svota. Lists names and amounts, likely a financial or membership record.

cev, kakor tudi dvorni protojereji. 3. Načelnik pravoslavnega odseka v pravosodnem ministertvu ter referent za pravoslavno vero v ministertvu za vojsko in mornarico. 4. Rektorji pravoslavnih bogoslovnic. 5. Predsednika duhovniške in meniške združbe. 6. Sedem po činu najstarejših članov velikega upravnega sveta srbske pravoslavne cerkve. 7. Predsednik ministrskega sveta in aktivni ministri, ki so pravoslavne vere. 8. Predsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole ter rektorji univerz. Vsi ti smejo biti člani volivnega odbora, če so pravoslavne vere. Volivni zbor se skliče s kraljevim ukazom na predlog ministra pravde v Belgradu. Član volivnega zbora skliče na sestanek minister pravde. Volivnemu zboru predseduje podpredsednik svetega arhierjevskega sinoda, če pa je zadržan, po letih najstarejši arhierjev. Tajniške posle opravlja načelnik pravoslavnega odseka ministertva pravde. Ko minister pravde otvori volivni zbor, so molitve k sv. Duhu. Volivnemu zboru smejo prisostvovati samo člani zbora. Odsotni člani zbora smejo pooblastiti koga izmed prisotnih članov zbora, da glasuje v njih imenu. Volivni zbor je na prvem sestanku sklepčen, če je prisotna najmanj polovica članov zbora. Če ni na prvem sestanku zadostnega števila prisotnih članov, se preloži seja na prihodnji dan ob isti uri in na istem kraju. Na tej seji je volivni zbor sklepčen ob vsakem številu članov. Volitev treh kandidatov se vrši s tajnim glasovanjem — iz listki. Glasove šteje predsedujoči skupno s predsednikom državnega sveta in državne kontrole. Za kandidate so izvoljeni oni, ki so dobili največje število glasov. Če pa dobi več kandidatov enako število glasov, je smatrati za izvoljene kandidate tiste, ki so starejši po činu; če so tudi po činu enaki, pa onega ki je bil prej posvečen. Imena izvoljenih kandidatov objavi predsedujoči. Z zaključitvijo se je zbor razpuščen. Enega izmed treh kandidatov, ki jih je izvolil volivni zbor, imenuje kralj na predlog ministra pravde s svojim ukazom za patriarha srbske pravoslavne cerkve. Ko je patriarh imenovan, priobči minister pravde ukaz o imenovanju svetemu arhierjskemu zboru. Najkasneje v sedmih dneh po imenovanju patriarha se opravi v saborni cerkvi v Belgradu zahvalna služba, pri kateri se razglasi izvolitev. Naslednji dan pa je patriarh ustoličen, nakar takoj prevzame svoje dolžnosti.

Najstrašnejši dan

Prijatelj Milan mi je pripovedoval sledeće: "Četrti dan smo že hodili, vedno naprej, počasi in oprežno, sovražnik se je umikal z vedno večjo hitrostjo. Po divjem, blaznem pokanju pušk in strahovitem grmenju topov v izvojevanji bitki so si zdaj komaj malo odpočila ušesa in živci. Tihota, ki je kraljevala v ozračju, mi je bila v istini kakor posebne vrste sladkost in potapljal sem se lahko v svoja lastna razmišljanja. Bil sem zopet gospodar samega sebe. Tu pa tam je sicer pretrgal ozračje oddaljen strel ali pa hripav klic, pa kaj je bilo to? Saj je živela v nas zavest, da se sovražnik ne obrne več tako hitro ker je pobit in strt. V volivnem zboru so bili 1. Vsi eparhijski in vikarni arhierjeji srbske pravoslavne cerkve. 2. Najstarejši protojereji mesta Belgrada, Peći in Karlov-

Skrb, da morda zbolim, si je osvojlja vse moje misli. Pa nisem slonel tako pol ure, že začujem po taborišču sumljivo vrvenje. Vstanem, vzamem puško in grem k svojim. Takoj seveda sem zvedel vest, da je sovražnik nedaleč, Namah smo stali vsi pripravljeni in tedaj šele sem mogel podrobneje doznati položaj. Taborili smo na ravnini, ki jo je v ozadju zapiral širok gorski greben, drugače povsem gol, na vrhu močno poraščen. V tisti gošči pa se je utaborila precej močna sovražna posadka. Razna povelja so odmevala sem in tja, kmalu so pričeli topovi s svojo mogočno pesmijo. Krogle so žvižgale po zraku in nevede sem bil mahoma v bojnem razpoloženju. S težavo sem sicer sledil prodiranju pehote, a neprestano pokanje in žvižganje me je nekako uspavalo, da nisem več vedel, kaj se godi z menoj. Videl sem, kako se je razdalja med nami in sovražnikom manjšala, z drugimi vred sem se zagnal po brdu navzgor. Poleg mene je tekel moj prijatelj Jovo. Bil je blede oči so mu žarele kakor dva zublja, krčevito je oprjel s rokami puško. Mimogrede se je ozrl name in se na smehnil. "Kako, brate?" "Dobro!" Pred očmi so se mi zablislili noži, moleči iz grmovja. Dvignil sem puško, udaril dvakrat, trikrat, potem pa suval, suval. Žvenket bajonetov, ječanje, krik, vpitje in strelji, vse se prelilo v eno samo strašno melodijo. Tu pa tam mi je šinil pred očmi curek masne, rdeče krvi v zrak čul sem poleg sebe reščanje razbite lobanje, suhi zvenk vlomljenega noža v prebodenem telesu, potem pa me je nekaj dvignilo kakor val in odneslo dalje. Naši so pritisnili od zadaj, zagnali so se z vso silo, sovražnik je udrl v divji beg. Gozd se je zredčil in v istem trenutku skoraj smo že preganjali bežeće po strmih pobočju. Sam ne vem več vsega tako natančno, le toliko se spominjam, da sem isti večer do smrti utrujen zaspal kakor ubit. Drugi dan sem le z največjim naporom ostal v vrsti. Noge so se mi zapletale bolj in bolj, glava je postajala vedno težja. Čutil sem lastno sapo, ki mi je vsa razbeljena palila usta, oči so me pekle. V nešteto trenutkih sem hotel leči na stran, a šel sem dalje. Proti večeru mi je bilo tako hudo, da so postali moji tovariši pozorni. "Bolani si Milan?" "Bolani, da." "Pa bi se vrnil?" "Ne vem." Vse premagovanje je ostalo brezuspešno in na večer sem se prigrisal kapitanu. Baš Jovo je bil pri njem. "Si tudi ti bolan?" "Tudi." Odpustili so naju in drugo jutro sva odpotovala sama po isti poti nazaj! Gledala sva še dolgo časa za vojsko, dokler ni polagoma izgnila v oblaku prahu. Bilo nama je težko, ker nisva mogla naprej in s posešenimi glavami sv astopala skupaj. Vsled boleznj sva hodila z veliko težavo in le počasi je ginila pot pod najinimi nogami. Opirala sva se na puške in vsako uro skoro sva počivala. "Bog zna, kdaj prideva do cilja!" "Enkrat že, le pogum, le pogum!" Nočila sva v mali dolinici. Zavila sva se vsak v svoj plašč in še dosti dobro prespala noč. Isto tako se nama je godilo drugi dan. Treći dan šele sva prišla do enega grebena, odkoder smo pred dnevi pregnali sovražnika. Napravila sva ovinek, da sva se ognila najbolj strmenju pobočju in po poležnem, golem rebu sva lezla počasi navzdol. Solnce je stalo že precej visoko, ko me Jovo pri me nenadoma za roko.

"Stoj! Glej tam!" Pogledal sem predse in se nehote stresel. Kakih sto korakov pred nama sta šla dva sovražnika v isti smeri menda kakor midva. Bila sta lepe, visoke in močne rasti, puške z nasajenimi bajoneti sta držala v rokah. "Kaj hočeva?" "Kaj hočeva — počakajva malo." Sedla sva na en kamen in čakala. Ona dva sta šla še kakih pet korakov, potem sta se nenadoma sešedla. Midva sva se spogledala. Čustvo negotovosti mi je razdražilo živce, jeza je vzvalovila v meni. Zakaj sedita? Zakaj čakata? Preteklo je pol ure, ko sem dejal Jovu: "Pojdi, greva!" "Vstala sva, a isti trenutek sta vstala tudi onadva. Šli smo zopet nekoliko časa tako. "Pa zakaj ne izstrelita?" sem se čudil. Pridržala sva korak in šla kolikor mogoče počasi. Čez nekaj časa sta onadva storila isto. In tako se je ponavljalo. Ako sva midva pričela stopati hitreje, sta tudi onadva šla brže in obratno. Meni je polagoma postajala stvar neznozna. Ako bi bil zdrav, bi tekel kamorkoli že, a zdaj pa me tako bolnega ni bilo možno spraviti nikamor. V boju, na primer človek niti za hip ne misli nase — tam ne pozna nihče strahu, a tu je bilo vse drugače. "Sediva še enkrat, Jovo!" "Pa če sedeta tudi onadva?" "Vseeno, sediva." "Bolje je, ako ustreliva. Bo vsaj konec!" "Ne bi bilo lepo. Vsaka ženska more, da ju zdaj ustrelji. Če bi se vsaj obrnila?" "Pa sediva." In zopet sva sedla. Izprva sem gledal v tla, kakor bi hotel pozabiti in prezreti nevarnost, a končno me je premagala radovednost. V moje največje začudenje in razburjenje sta v isti razdalji pred nama sedela tudi sovražna potnika. "To je strašno, Jovo!" Prijatelj ni odgovoril in na obrazu sem bral, da ga polnijo ista čustva, kakor mene. Preteklo je zopet nekaj časa, ko smo tako čakali drug na drugega. Videl sem prav natančno ona dva pred seboj, kako sta se naslanjala vsak na svojo puško in živahno razgovarjala med seboj. Nazaj se niti enkrat nista ozrla. "Pa pojdiva naprej, brate! Kar bo, bo!" Vstala, oziroma vstali smo vsi štirje in šli dalje. Čez nekaj časa sva midva pospešila korake, kolikor so nama dopuščale moči, a isto sta storila sovražnika. Dan se je počasi nagnil. Šli smo po grebenu in se bližali gozdu. Novo bojazen mi je prešinila duša. "Ako prideta onadva v gozdu — sta dobra, Jovo! Potem naju vsak trenutek lahko ubijeta." "A tega vendar ne moreva prepričati. Glej, saj sta že skoraj tam!" Divja jeza mi je vzvalovila kri. "Pa naj bo konec!" Prislonil sem puško k licu pa jo isti trenutek v blaznem srdcu vrgel na tla. Onadva sta napreč baš izgnila med drevjem in grmovjem goste šume. Midva sva takoj legla na tla. "Kaj hočeva sedaj?" "Naprej ne moreva, ker lahko jima je zdaj, da ležeta za grm, se skrijeta in ko prideš tja, ustrelita." Po dolgem prekanju sva se zedinila vtem, da se ločiva vsak na eni strani hriba po pobočju kolikor mogoče hitro na okoli, da se sestaneva zopet na drugi strani gozda na grebenu. "Idi kakor hitro moreš, da jih prehitiva, Jovo!" Pobrall sem puško in se spuстил po golem rebu precej globoko navzdol. Nato sem pa vzpredno z grebenom hotel med plitvimi jarki, kolikor so

mi dopuščale moči. Srce mi je burno utripalo in obilen pot mi je dršel po celu. S stranom sem se oziral proti gozdu nad seboj, vsak hip sem pričakoval, da začujem v zraku znan žvižg kroglice. Še nikoli nisem bil kakor sem mislil, tako blizu groba kakor taktat. Na golem pobočju takorekoč pred puškino cevjo, bolan in izmučen sem tresoč se po celem telesu hotel, večih skoro drvil naprej, vedno z eno in isto zavestjo v duši, češ, zdaj bo počilo v gozdu. Strah mi je vzel vso zavest in peklensko nejasnost in negotovost me je zmedla do celika. Ko sem stal vzpredno z gozdomv porobkom na drugi strani sem si nekoliko oddahnil. V trdni zavesti, da sem prehitel sovražnika, sem plezal navzgor. Tik pod vrhom se je že pričelo grmovje. Prijel sem za veje, se potegnil kvišku, zavil mimo zaraščenega skalovja in malo stezico in obstal kakor vsekan. Tik pred nosom sta mi onadva prihajala naproti. Skočil sem nazaj, zgrabil puško, napel petelina, a začul v istem hipu čuden pozdrav: "E, to so pa naši!" Nezaupno sem pogledal in povsili roko. "Zakaj ste v tej obleki?" "Najine so bile raztrgane pa sva slekla dva ubita sovražnika." "Pa kam gresta?" "Bolna sva in greva domov." Prišel je še Jovo in kmalu smo se sprijaznili docela. A kljub temu ostane le ta dan eden najstrašnejših mojega življenja, — je končal prijatelj Milan svojo povest.

PROSLAVA ZMAGE V PARIZU.

Pariz, 8. sept. — Danes se je vršila pri triumfalnem slavoloku na Champs Elysees, kjer počiva nepoznani vojak prve svetovne vojne velika slavnost osvojenja Pariza ob ogromni udeležbi višjih častnikov in ljudstva. Pri tej priliki je ameriški general Eisenhower na spomenik pritril bronasto tablico v trajen spomin te zmage. Poleg angleških admiralov, maršalov in generalov se je te slavnosti tudi udeležil francoski brigadni general J. LeClerc, ki je največji pripomojek k osvobojenju glavnega mesta Francije.

RAZLAGA IZRAZA "MAQUIS"

Sedaj, ko se bliža osvoboditev Francije, čitamo vedno o francoskih partizanih, kateri se imenujejo v Franciji "maquis." Dosedaj se za splošno še ni pojasnilo pomena te besede in tudi ne njenega izvora. Nekateri ljudje trdijo, da je nastala ta francoska beseda iz izraza "se maquiller," kar pomenja v slovenščini "se spremiti" oziroma "kumafuzirati." Beseda "maquiller" se rabi običajno na francoskem otoku Corsica, kjer označujejo s to besedo grmovje, ki raste pod velikim drevjem v tamošnjih gozdih. Tudi v republiki Čile raste neko zdravilno grmovje, kateremu pravijo tamkaj "maqui." Po naše bi se reklo ljudem, ki se tajno bojujejo proti nacijem "grmovniki," oziroma ljudje, ki so odšli v gozdove, da se tamkaj organizujejo za podtalno bojevanje proti Nemcem.

HERMAN GOERING INTERNIRAN?

New York. — Neki CBS do-jisnik poroča iz Švice, da je bil nedavno znani nemški Reichsmaršal Herman Goering interniran, nahaja se v nekem gradu zaprt pod nadzorstvom gestapovcev. Dolži se ga namreč, da je bil v zvezi z nedavnim putshem, ko so hoteli Hitlerja strmoglaviti. Ker je dnevnik Essener National Zeitung ščeval ljudstvo k ustaji, so bili vsi uredniki tega lista na smrt obsojeni.

LAKOMNIK

Spisal KSAVER MEŠKO

Res, bile so malenkosti, res, bile so stvari brez velike cene in vrednosti, večinoma res starina: stara posoda, staroverska, z velikimi živobarvnimi cveticami posilkana skrinja, stara obleka, kožuha se izza časa poroke pred skoraj petdesetimi leti, posušene cvetlice za zdravila, skrbno zavite v papirnate čepice, v pisane robce ali v debele cape domačega platna, lepo spravljene v pisane lonce — res, pestra šara. Res, same malenkosti, malo vredne za druge, a starcema tesno prirastle na srce, polne spominov za starca iz dolgega življenja, od mladosti sem, izza dni veselja in sreče in izza dni boleznij, trpljenja in žalosti. Kadar koli je stopil kateri v čumnato, je postal in se ogledal po njej s svečanim pogledom in s toplim čuvstvom, kakor po posvečenem kraju. Razjasnilo se je staro, ovenelo lice, oživele so stare, trudne oči, ker so oživele stoteri spomini.

A zdaj, glej, pride tuj človek, ki ne pozna teh spominov in ne ve ničesar o skrivnostih, ki počivajo, sanjajo in čakajo v tih, zahtolih sobici, pride in sune z nogo v posvečeni oltar in pravi s sirovo besedo: "Odstranite! V ogenj vrzite!"

Zato je zaihtela starca tako gorko, v taki bridki boli. Saj ni sunil z neusmiljeno nogo le v oltar, v srce ji je sunil, v lice jo je udaril z brezobzirno besedo. Zato je zaihtela tako bolno. A rekla ni ničesar.

Tudi starca se je prestrašil. Zajokal ni, kakor žena, a z zahteglim glasom je vprašal:

"Ali Tratar, tega vendar ne misliš zares?"

"Kaj pa da zares. Če ne sežgeta, spravita vso to nepotrebno navlakovo vsaj na podstrešje."

"Da miši razjedo!" je zbezan ugovarjal starca. "Tukaj pa je tako pripraven prostor. In ves čas sva imela tukaj spravljeno."

"Ko je bila hiša vajina, sta lahko počela, kar sta hotela. Zdaj pa je moja. In jaz vzajem gostače v sobo."

Se bolj sta se presrašila starca... "Kristus božji, ali ni dovolj nesreče, če pravi: 'Izprazniti?' Zdaj pravi še: 'Gostače vzajem v sobo.' Tuji ljudje naj pridejo v tih najin dom, kjer sva bivala do sedaj tako mirno in zadovoljno sama! A zdaj — ne bo li konec vsega tega miru?"

Tedaj stf začutila oba z grenkostjo v duši, da je izrečena nad hišo obsodba, smrtna obsodba tudi nad njima.

Ko sta izpraznila sobo, jo je pregledal novi gospodar spet z važnim, ledenim obrazom strogega sodnika in je razsodil:

"Tla so zanič. Treba bo novih. Kdo pa pojde v tako nesnago? Vsaj plačal ne bi nihče ničesar poštenega. Še pred Veliko nočjo jih dam narediti. Tako po Veliki noči pa dam sobo v najem."

V velikem tednu, ko sta imela Črešnikova vsa prešnja leta skoraj ves teden praznik, mir in pokoj v hiši kakor v cerkvi, so to leto razbijali v bajti mizarji. Položili so nova tla in okna so popravili.

"Zdaj bo treba še zidarjev, da razpoke, odrtije in luknje zametjo in pobelijo," je razsodil Tratar, ko je prišel ogledovat in nadzorovat delo.

Starca sta med tem ždela v svoji sobici, kakor bi hodili zunaj v prikleti in okoli hiše tavi in roparji, in si ne bi upala med nje, da ju ne pomore. Niti z najmanjšim veseljem in zadovoljstvom ju ni navdajala misel, da je bajti le na korist in prid, če se izvrše na njej poprave. Ne! Kadar so trgali mizarji v čumnati s šumom in z ropotom napol preperele deške iz tal, jima je bilo, kakor

da segajo njima naravnost v srce in trgajo iz globočine src vso staro, toplo ljubezen, ki sta jo gojila do doma vsa dolga leta, kar bivata v njem, a sta se je prav in živo zavedla šele zdaj, ko dom ni več njuna last.

"Peter, kaj hočeva še na svetu? Umriva!" je jokala starca. Mož je povsili glavo, v srce zadet, osramočen. Ni upal in ni mogel pogledati ženi v oči, zakaj le predobro je vedel in si je z grenkostjo priznaval in očital: "Jaz sem kriv, jaz sem zločinec. Jaz sem izdal dom, zapil ga pri Tratarju, vrgl ga proč kakor nepotrebno breme."

V dušo je pekla grenka misel, težka zavest; in vsa jokojoča, obupna bol ženina je padala na njegovo bolno srce. Bolela in grizla ga je tem huje, ker mu žena ni očitala ne z eno besedo: "Kaj si storil? Dom si nama zapravlil, vso najino srečo si prodal in z njo najino življenje."

Ko bi mu glasno očitala! Vsak dan, slednjo uro! Ko bi srdito zmerjala! Manj bi ga bolelo. A ta molčeca bolest, tvdano trpljenje, ki je usihala v njem od dne do dne bolj, tihi, boječ, a tako neskončno trpeči pogledi so mu rezali v srce...

"Mazati je treba, da voz teče" — je mislil v svoji pohlepni, preračunajoči prekanjenosti Šime, dokler je barantal za bajto. In se je kazal ljudomilega in dobrotljivega. Ko je imel voz, kjer ga je hotel imeti, se mu je zdelo odveč in prazna, smešna potrata, da bi še mazal. Pa ga je kar čez noč minila vsa dobrotljivost in usmiljenost, v enem dnevu so usehnili vsi darovi. Nič več ni prinašal in pošiljal toklice kakor poprej. Pač so pekli na Trati slej ko prej črni domači kruh in dehtečo belo pogačo, a Črešnikova teh dobrot nista bila več deležna. Ni prihajala več dekla s Trate, da prinese starcema vode iz doline, dasi sta bila zdaj bolj slabotna in nadložna, bolj potrebna pomoči ko kdaj poprej. Nič več ni vabil Tratar očeta Petra na požirek črničevca in brinjevca kakor nekdanj. Usahnile so kar na naglem vse nekdanje dobrote. Posušil se je celo vir in potok prijaznih besed, ki je tekel nekdanj tako gladko in bogato — zelo poceni so besede. Zdaj sta slišala le osorne in pikre odgovore in opazke, če sta kdaj omenila Tratarju kako željo, se obzirno in rahlo zaradi tega, onega pritožila, ga proseče opomnila nekdanjih obljub.

Velika noč je šla mimo... najžalostnejša Velika noč, kar sta jih preživela v dolgem življenju.

Ze je jelo poganjati drevje. Popje se je napenjalo od kipečih sokov, je pokalo... Tudi drevje okoli Črešnikovega doma je ozelenelo, se razcvetelo. A ni ozelenelo več upanje starcev, izpodkopano in izpodsekano v koreninah, ni se razcvetelo več njih umrlo, umorjeno veselje.

Prišel je maj. Drevje je cvetelo bujno, da je bilo vsako drevo en sam velik dehteč cvet; čebele so brnele od drevesa do drevesa, omamljene po preobilnih dobrotah in vendar se vedno zavedajoče svojega poklica in svoje dolžnosti so poletevale od gostije do gostije; ves hrib se je belil kakor s poznim, čudežno nežnim snegom posut, in vse ozračje nad njim je bilo polno vonja in polno sladkega medu in polno brnenja in petja; v gozdu je pela kukavica pomladansko ljubavno svojo pesem; deklice so trgale cvetje; dečki so navrtavali v logih breze, da je curkoma tekla ali

vsaj v debelih solzah kapljala iz njih sladka meza, drevesnega življenja dragoceni sok — a glej, tedaj, sredi vsega tega kipečega, drhtečega, dehtečega in pojočega mladega življenja, sredi vse pomladanske radosti je legla stara Črešnica, da ne vstane več iz postelje, se nikoli več ne veseli mlade pomladi. Čez nekaj dni je umrla.

"Kaj bi še živela, ko pa na vsem božjem svetu ni ničesar več najinega. Še hiša ne! Junija pride v kamrico Juri, čevljar. Saj ga poznaš, Peter: pijanec je in zloben človek. Kako naj živiva z njim, ko pa sva bila vse življenje tako sama zaše! Bolje je, da umrem. Peter le pridi kmalu za menoj. Kaj hočeš na svetu, ko pa še lastne bajte nimaš več, ne lastne peči."

Tako je gvočila za slovo in je lahko in rada umrla. A kaj se je tedaj nenadoma zgodilo s starcem?

Sam ne bi mogel povedati. Le to je čutil v srcu, da je zanj izbrisana vsa preteklost, vse lepo in svetlo, kar je bilo v življenju. Bilo mu je, da mu lega težek mrak, mrzla, čudno moreča noč na srce in na misli. Medejo in mešajo se mu v tej mrki noči, da ne ve več prav, ne kod, ne kam...

Malo ljudi je prišlo zvečer molit in kropit. Res, hiše so bile daleč vsakebi. Res, ljudje so imeli podnevi dela čez glavo, počitka so bili potrebni ponoči. A istotako in še bolj

res je bilo: nihče se ne bi rad zameril bogatino in mogočnemu. Če se siromaku in trpinu, kaj de to? Ni vredno, da bi človek z roko zamahnil. Na tihem so pač sočustvovali s starcema, a zaradi Tratarja je ostal marsikdo doma in ni šel molit in kropit. Ni maral preočitno pokazati usmiljenja s Tratarjevo žrtvo.

Drugi večer so proti polnoči odšli vsi molilci. Ostala je samo stara Dvornikova Barba. Mnogoletna njena pravica in služba je bila, da je čuvala pri mrljih. Čuvala je sicer slabo.

Nalezla se je hruševca in žganja in je zadremala, brž ko se ni imela z nikomer več pogovarjati. Sede na nizkem stolcu je naslanjala obteženo glavo na

V LOGE

v tej posejilnici

varovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge.

LIBERALNE OBRESETI

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue - HEND, 1870 CLEVELAND 3, OHIO

klop ob peči in je glasno smrčala. Starcu Petru je bilo ljubo tako. Hotel in moral je biti sam s svojimi mislimi. Zakaj bile so čudne, in ni mogel priti na jasno z njimi. Zapletale so se kakor vsa zmedena štrna, zapletale se bolj in bolj, čim dlje jih je predel in čim bolj se je trudil, da jih lepo uredi.

Nemeneč se za spečo Barbo, je dolgo stal pred odrom, ves odrevenel, ali kakor vkovan v tla pred zadnjo posteljo družice in tovarišice v dolgem življenju. Resno, nepremično je strmel v voščeno obličje ženine. Čez dolgo časa je naenkrat resno pokimal, kakor bi pritrjeval važnemu sklepu, ki sta se z ženo dolgo skrivaj menila o njem.

Popravlil je svečo, odtrgal kar s prsti ogorek s stenja, pokropil rajnico čez resno, pokojno lice in je šel iz sobe počasi, kakor v sanjah. Zunaj je tiho spal svet, tlesla pred zadnjo posteljo družice

in tovarišice v dolgem življenju. Resno, nepremično je strmel v voščeno obličje ženine. Čez dolgo časa je naenkrat resno pokimal, kakor bi pritrjeval važnemu sklepu, ki sta se z ženo dolgo skrivaj menila o njem. Popravlil je svečo, odtrgal kar s prsti ogorek s stenja, pokropil rajnico čez resno, pokojno lice in je šel iz sobe počasi, kakor v sanjah. Zunaj je tiho spal svet, tlesla pred zadnjo posteljo družice

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

skupaj 150 FOTOGRAFIJ

NAPREDAK NAJBOLEŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL

H. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Kako zanimiva knjiga, ki vam omogoča vse vrste vrtnarstev! Ta knjiga je bolj popolna, bolj zanimiva, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga.

Če niste še boste in veseli boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA ponči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni nepopolna prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskevano, tako da je vse popolno, jasno, prijetno, in natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljubljena in lahko razumljiva. Preiskunite jo kar najhitreje natančno sami. Prepričali se boste, da poljšče vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

Cena samo \$4

NAROČITE PRI

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

"Moj sosed na sosedni ulici je imel telefon

instaliran. Zakaj ga je dobil prej kot jaz?

To se lahko pripeti vsakemu iz več vzrokov.

Prvič: Telefonska postrežba vašega sosedja je morda potrebna za vojni napor, ali javno zdravje, dobrotelost in varnost. Tako postrežba ima prednost na nekaj pripomočkah, ki so na razpolago v vaši soseščini.

Drugič: Morda so že napeljani od njegovega doma do centralnega urada kabli. Toda na vaši cesti so morda že vsi pripomočki v rabi.

Vaša prošnja ne bo odložena in pozabljena. Mi neprestano pregledujemo naše pripomočke. Tudi vi boste postreženi po poštenem redu.

Kupite več vojnih bondov za zmago!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Tretjič: Morda je preselil postrežbo iz prejšnjega bivališča. Kjer so na razpolago žice, imajo ta naročila prednost pred prošnjami za novo postrežbo.

Četrtič: Njegova prošnja za postrežbo je bila morda vložena pred vašo.

Mi vam ne moremo povedati, kdaj bo vaša postrežba instalirana. V mnogih slučajih bo morda šele po končni zmagi. Lahko ste pa zagotovljeni, da se bo vaša prošnja upoštevala.

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

DR. F. J. KERN

6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznana najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

★ ★ ★

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2; za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

★ ★ ★

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

For Victory...
Buy
UNITED STATES
BONDS * STAMPS

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

MINUTES

SEMI-ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (KSKJ) HELD JULY 26 TO 29, 1944 IN THE HOME OFFICE, JOLIET, ILLINOIS

(Continuation)

Brother Zalar reads the letter of Sister Frances Smrdel, secretary of No. 111, whom circumstances did not permit to attend as an honored guest. Agreed that the communication be incorporated in the minutes. The letter reads as follows:

Barberton, Ohio,
July 24, 1944.

Dear Supreme Secretary:

Thank you kindly for the expression of congratulations as winner in the Golden Jubilee Campaign. Thank you, also, for the invitation to attend the semi-annual session of the Supreme Board as an honored guest.

Were conditions different, I would gladly accept and hasten to Joliet to participate in the celebration of the 50th anniversary of our KSKJ. Twice I had been in Joliet, visited the Home Office and registered each time. The third try, it is said, is easiest. This time circumstances do not permit.

Please convey my sincere greetings to my colleagues who will attend as honored guests the semi-annual session. My sincere greetings especially to the Rev. Spiritual Director, as well as you, Supreme Officers, and all who will be present at the meeting.

May you deliberate harmoniously and in a true fraternal understanding in the future, so KSKJ will progress and increase.

May God bless you all!

Fraternally yours,

Frances Smrdel, Secretary.

MISCELLANEOUS

Brother Zalar presents the statement of Brother Frank Jones, legal adviser for the KSKJ. The statement covers the legal work for the past six months and totals \$121.00. Agreed that the payment be made.

Brother Zalar reads congratulations to the KSKJ on its 50th anniversary from the following:

Sister Mary Tancik, former secretary No. 10, Clinton, Ia.; Brother John Sterbentz, former Supreme Officer who expresses regret at his inability to attend the celebration because of delicate health; Rt. Rev. Monsignor Vitus Hribar, pastor of Mother of God Church, Collinwood, Ohio; Mrs. Marie Prislund, President Slovenian Women's Union; letter of Slovenska Dobrodela Zveza, per John Gornik, Supreme Secretary; Governor of Illinois, Hon. Dwight H. Green; Illinois Acting Insurance Commissioner, Hon. N. P. Parkinson; Joliet Chamber of Commerce, and First National Bank, Joliet, Ill., per Charles Reardon.

Supreme Secretary reads the invitation of St. Jerome's Society, No. 153, Strabane, Pa., on the occasion of its 30th anniversary. The Society requests the presence of the Supreme President and Supreme Secretary on August 12 and 13.

The invitation of Society No. 77, Forest City, Pa., requesting the presence of the Supreme Secretary at its 40th anniversary and the 50th anniversary of the Union to be observed by the three societies combined on August 19 and 20.

Agreed that the requests of these societies be fulfilled.

A petition from the Silver Cross Hospital in Joliet, Ill., requesting financial assistance in their building program is read and placed on file.

A request for a KSKJ advertisement in the "Ave Maria Almanac" for 1945 priced at \$150.00 per page is read. Since the advertisements are handled by an agency, and the price is exorbitant it is agreed that the management of "Ave Maria" be notified that the KSKJ is willing to continue its ad in the almanac at the original price of \$20.00. In case this arrangement is not acceptable by the management, it is suggested that a yearly advertisement in the monthly "Ave Maria" be ordered. Unanimously approved.

Meeting adjourned with a prayer at 5:00 P. M.

John Germ, Supreme President,
Joseph Zalar, Supreme Secretary,
Louis Zeleznikar, Recording Secretary.

THIRD SESSION — JULY 29

Brother President opens the meeting at 9:00 A. M. and Rev. Butala recites the prayer.

The recording secretary reads the minutes of the first and second sessions. On the motion of Brother Zupan and the second of Brother Rudman the minutes are accepted.

Supreme President John Germ introduces Brother Joseph Ferra, honored guest and secretary of St. Joseph Society, No. 169, Cleveland, Ohio, who attended the session with his wife, and two sons. Brother President also introduces Brother John Stopar, treasurer of St. Joseph Society, No. 110, Barberton, Ohio, Sister Gertrude Leksan, Bertha and Josephine Leksan, wife and daughters, respectively, of 3rd Vice President Brother Leksan.

Brother Zalar, Supreme Secretary, reads the congratulatory message of Mary Kovacic, secretary of the committee on arrangements for the Holy Family Society Convention, who requests that our Union send a representative to the convention banquet to be held on Sunday, August 27, 1944 in Chicago. Brother Zalar suggests that Brother John Zefran, 1st Vice President and Brother John Terselich, member of the Board of Jurors be designated as official representatives of the KSKJ. Suggestion unanimously accepted.

Supreme Secretary reads further the congratulations to the KSKJ's 50th anniversary from the students and Venerable

(Continued on Page 8)

T-5 FRED URH IS HOME AFTER 27 MONTHS IN SOUTH PACIFIC; FOUR YEARS IN SERVICE

Waukegan, Ill. — Although he has been home several days now, T-5 Fred J. Urh, 24, son

T/5 Fred J. Urh

of Mr. and Mrs. Frank Urh, 1511 Ninth St., can't believe he is really back in Waukegan. This is the first time he has been home in his four years in the army. The last 27 months were spent in the Southwest Pacific with the medical corps.

A member of the famed 32nd division, T/5 Urh was a member of the 14th portable hospital in New Guinea for six months, 300 yards behind American lines. These hospitals are staffed by four officers and 25 enlisted men, whose duty it is to reach the wounded and bring them back for treatment. The 14th put thru the most patients in the whole New Guinea campaign. T/5 Urh stressed the need for blood plasma by saying, "It's the best thing in the world, honest it is. One day we opened 75 bottles of it."

Natives Win Praise

As the 32nd was the first American division to fight the Japs the men were inexperienced at first. As part of their training in jungle warfare they took a 12 day forced march to Gobi. From there a boat took them to Emo Mission where the hospital unit secured the services of native boys for \$1.63 a month. These natives are real heroes, according to Urh. They carry wounded men through miles of swamps in addition to transporting supplies and ammunition.

"The Japanese are fanatical fighters," T/5 Urh explained. "The fact that they all want to die for the emperor is evidenced by the fact that the 32nd division killed 16,000 Japs and took very few prisoners. A favorite Jap trick is to play dead and then shoot the American as soon as his back is turned."

Bayoneted Wounded

Stories of the bombing of American hospitals and similar Jap atrocities are not exaggerated. Hospitals were subjected to bombing and strafing attacks numerous times.

"One night 15 Nips infiltrated through American lines and bayoneted every patient in a portable hospital. However, only one Jap got away. Sleep was impossible. In an effort to keep awake on guard duty, the Americans used to pull the pin from a hand grenade and from there on it was a case of either remaining awake to hold the catch down or being blown to kingdom come.

"Every night the Japanese threw a terrific mortar bar-

rage over the positions. Boys in fox holes had to be on the alert constantly as the Japs often tried to sneak into the holes. Radio Tokyo broadcast the latest American hit tunes every day, and Madame Tokyo as the Yanks dubbed her, subtly reminded the men of the little things at home. Instead of achieving the desired purpose of weakening morale, the broadcasts only made our men fight harder, although they did enjoy the music."

Few Chances to Wash

Dirt and mud were everywhere, Urh said. Sometimes the men didn't take their shoes off for nine days at a time. "If you had a chance to wash you were lucky," he said. "As there were no barbers in the jungle hair and beards grew as thick as the underbrush. It was impossible to bury all the Japanese even though their bodies decomposed quickly in the damp atmosphere."

"The only way to beat the Japs is to kill every last one of them," Technician Urh remarked.

Urh observed that there are no atheists in fox holes. He said, "Men who never prayed before in their lives became very close to God in that dense jungle. They used to have a prayer that went like this, 'Please not today, let it come tomorrow.' And tomorrow never came."

T/5 Urh was wounded three times and finally put on limited service and sent to Australia. "Australian people treated us like kings, he said. "They considered American cigars a luxury and would pay us as much as \$5.00 for a package." In T/5 Urh's estimation there are no girls like the Americans. "I don't think I'd miss them, but, boy, after you are gone for a while you realize that they are the prettiest, best dressed and best mannered women in the world," he declared.

Missed Hot Dogs

The boat that brought Urh back to the States, also brought Australian war brides and their 60 babies. While on the boat T/5 Urh slept between sheets for the first time in many months. He also tasted his first American food in just as long. "You know," he said, "it's a funny thing but I missed hot dogs, hamburgers, popcorn, peanuts and candy an awful lot. When I got to Chicago I ate six hot dogs, with all the trimmings, right in a row."

T/5 Urh was awarded the Presidential citation, which he fondly refers to as Junior, for his part in helping to rescue 35 wounded Australian soldiers. On the way to Buna four boats, each carrying 80 tons of ammunition, were sunk by the Japs in about seven minutes. The men swam to shore and walked three and a half miles, through the Jap lines, back to American positions. Here they obtained medical supplies and went back after the wounded. "After we got them back we operated all day and night," Urh said.

Papers Were Scarce

He also wears ribbons for Good Conduct, the Purple Heart, American Defense, and the Southwest Pacific ribbon

MAYOR LAUSCHE EXTENDS WISHES TO KSKJ

CITY OF CLEVELAND

Frank J. Lausche
Mayor

September 6, 1944

Mr. Louis Simoncic, President: K. S. K. J. Societies, Newburgh, Ohio

Dear Mr. Simoncic:

I received your kind invitation of August 23rd to be with the Societies of St. Lawrence Parish while they are celebrating, on September 10th, the Fiftieth Anniversary of K. S. K. J.

I am deeply appreciative of this invitation but regret to tell you that because of previous engagements I will not be able to attend.

I do want to extend to the Committee and to the members of K. S. K. J. the greetings of the City of Cleveland. In the fifty years of its life, K. S. K. J. has contributed richly to the religious, cultural and economic development of our city.

May this Anniversary add greater strength to the growth of K. S. K. J., and may this great lodge assist in the future contribution as richly to Cleveland as it has in the past.

Sincerely yours,

Frank J. Lausche,

Mayor.

FJL:b

OPENS OPTOMETRIC OFFICE IN CLEVELAND

Cleveland, O. — Dr. P. B. Virant, optometrist, brother of Rev. Ludwig, the late Rev. Victor, Dr. J. A. Virant, Clayton, Mo., and Capt. Leo B. Virant of the well-known Virant family of Lorain, Ohio, announces the opening of his optometric office at 15621 Waterloo Rd., above the North American Bank in Collinwood.

Dr. Virant comes to Cleveland from Cincinnati, Ohio, where he was associated for several years with one of the largest eye clinics in the country.

Promoted to Tech. Sergeant

Cleveland, O. — Anthony Yerkic, 17806 Delavan Rd., has been promoted to Technical Sergeant. He is an instructor in the Tank Destroyers at Camp Hood, Texas.

Money talks! United States War Savings Bonds and Stamps about "Victory!"

with three stars denoting the Buna, Gona, and Papuan campaigns.

Papers were like gold in the jungle, Urh said. Everyone read them 20 or 30 times. While in Australia one of the Christmas boxes reached him nine months later. Although the package was badly battered the contents were fine, Urh remarked.

After spending his 22-day furlough at home, Urh will remain at the Miami Beach Redistribution center for two weeks, where his next assignment will be determined.

A 1939 graduate of Waukegan Township High School, Urh was employed as a gasoline station attendant before joining the army four years ago. His brother, S-Sgt. Rudolph Urh is now with the artillery somewhere in France.

T/5 Fred J. Urh is a member of St. Joseph's Society, No. 53, Waukegan, Ill.

HE GAVE HIS DAD—YOU LEND YOUR MONEY

(Photo by William Sturm, Chicago Sun)

JOLIET LADIES TO CONFAB FOR PIN OPENER

The Joliet KSKJ Ladies Bowling League will again bowl at the Rivals Alleys, Thursday evenings at 7 p. m.

All members interested in bowling with the league are urged to attend the special meeting which is to be held Thursday evening, Sept. 14 at 8 o'clock in the KSKJ Building, 351 N. Chicago St.

OVERSEAS CHRISTMAS MAIL

If the millions of American soldiers and sailors stationed overseas are to receive their gift packages in time for Christmas, these packages must be mailed between Sept. 15 and Oct. 15, preferably before the end of September.

Specially prepared containers for packaging your gifts are available at stores in every city.

Killed in France

Cleveland, O. — Mrs. Amelia Hattan, 1415 E. 41 St., was notified by the War Department that her son, Pfc. Joseph Skrlin, 21, was killed in action in France while serving with an armored division. The date of his death was not given.

Pfc. Skrlin had been in the Army three years and was sent overseas in January. He was employed by the Edward W. Daniel Co. before entering the service. His stepfather, Cpl. Frank Hattan, served in Italy and is now stationed at Camp Robinson, Ark. His brother, Seaman Frank Skrlin, is stationed in the Southwest Pacific.

Wounded in France

Cleveland, O. — While fighting with the infantry in France on Aug. 13, Pfc. Frank Saje, 37, was wounded, his sister, Mrs. Anna Glavac, 1052 Addison Rd., was notified by the War Department.

He had been wounded on June 16 and returned to action. He entered the service in January, 1942, and has been overseas since October, 1943.

Home on Furlough

Cleveland, O. — Pfc. Thomas Kasunic of Camp Carson, Colo., is spending his furlough with his parents, Mr. and Mrs. P. M. Kasunic, 14820 Westropp Ave.

Mally-Gliha

Cleveland, O. — Mrs. Helena Mally, veteran president of Mary Magdalen Society, No. 162, 1105 E. 63 St., announces the marriage of her daughter, Agnes Louise, to S-Sgt. Louis T. Gliha, son of Mr. and Mrs. Louis Gliha, 9105 Union Ave., on Monday, Sept. 4, at 10 a. m. in St. Vitus Church. Sgt. Gliha arrived from Panama, where he had been stationed for two years, having been sent there after one month in the army. A former all-star athlete and graduate of John Carroll and Western Reserve Universities, receiving a Master's degree at the latter school, he taught for four and a half years before he went into service. The bride is a graduate of Denison University. The couple will leave Sept. 18 for Miami, Fla., where Sgt. Gliha will be stationed until he is relocated.

Missing in Action in France

Cleveland, O. — The last letter Mrs. Alma Rozman, 2862 E. 64 St., received from her husband, Pfc. Joseph Rozman, was dated June 6. She since learned that he has been missing in action since that day in France.

Pvt. Rozman, a paratrooper, is the son of Mr. and Mrs. Louis Rozman, 866 E. 76 St. A native of Yugoslavia, he came to this country in 1929. Entering service in April, 1943, he went overseas in January. He is the father of an 18-month-old son, Daniel.

Wounded in French Action

Cleveland, O. — Shot in the leg during action in France with his infantry unit sometime in June, Pfc. Edward Koenig, 27, is now back in action, according to word received by his parents, Mr. and Mrs. Frank Koenig, 2498 E. 82 St.

He entered the service in December, 1941, and went overseas a year ago. He is attached to an infantry field artillery unit. He is a former student at Holy Trinity Catholic School.

Honored on Bougainville

Cleveland, O. — Pfc. Anthony Skebe, 475 E. 146 St., has been awarded the Combat Infantry Badge for action on Bougainville Island, where he is stationed.

OUR
PAGE
WAR
KITCHENBy
FRANCES
JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Yeast breads seem to present many problems to the modern housewife. In olden times it was the only type of leavening used, and inevitably the best breads and rolls were turned out. There is no trick to the job, except that the sponge and anything added to the sponge must be warm at all times.

Rolls Cinnamon Loaf

2 cakes yeast, ¼ cup lukewarm water, 1 cup milk, ¼ cup butter, 1 teaspoon salt, 1½ cups sugar, 5 cups sifted flour, 2 beaten eggs, 1 tablespoon cinnamon.

Soften yeast in lukewarm water. Scald milk. Add butter, salt and ½ cup sugar. Cool to lukewarm. Add flour to make a thick batter. Add yeast and eggs. Beat well. Add enough flour to make a soft dough. Turn out on lightly floured board and knead until smooth. Place in a greased bowl, cover and let rise until doubled in bulk. When light punch down and roll into rectangular sheet ½ inch thick and about 8 inches wide. Brush with melted butter. Mix cinnamon with remaining sugar and sprinkle over dough. Roll as for jelly roll. Cut into halves to make two loaves. Place in a greased pan and let rise until doubled in bulk. in a hot oven 30 to 35 minutes. Makes 2 loaves.

Raised Doughnuts

1 cup scalded milk, 1 yeast cake dissolved in ¼ cup water, 4½ cups bread flour, ¼ cup shortening, melted, ¾ cup sugar, 1 beaten egg, ½ teaspoon salt, ½ teaspoon nutmeg. Cool the milk until lukewarm. Then add the yeast dissolved in ¼ cup of water; and beat in 1½ cups of flour. Cover closely; and set in a warm place. Let rise until spongy, about two hours. Then add the remaining ingredients, stirring well. Cover closely again; and let rise three hours. Cut down; and turn onto a floured board. Roll to ¼ inch in thickness. Shape with a doughnut cutter; and let rise until doubled in bulk. Fry in deep fat hot enough to brown an inch cube of bread in 55 seconds. Drain on crumpled paper napkins or toweling; and just before serving, roll in powdered sugar mixed with a little cinnamon.

Meringue Coffee Cake

1 cake yeast, ¼ cup lukewarm water, ½ cup scalded milk, ½ cup corn sirup, ½ teaspoon salt, 3¾ cups sifted flour, 1 teaspoon grated orange rind, 1 egg beaten, 6 tablespoons softened butter.

Pour yeast into water and let stand about 5 minutes. Mix scalded milk, corn sirup and salt, then cool to lukewarm. Add yeast to milk mixture, then beat in half of the flour, orange rind and egg. Stir in butter and enough of remaining flour to make a soft dough. Knead until smooth and satiny.

Missing Over Yugoslavia
Cleveland, O. — Sgt. Andrew M. Kolenic, 23, has been missing over Yugoslavia since Aug. 25. Serving as a radio gunner aboard a B-24 Liberator, the soldier was on his 8th mission.

The son of Mr. and Mrs. James Kolenic, 10613 Manor Ave., he is the husband of Marian, and the father of Andrea, 2½ months.

Sgt. Kolenic entered the Air Forces on Jan. 15, 1943, received his wings at Tyndall Field, Fla., in February, 1943, and went overseas last July 7.

A graduate of East Technical High School, Sgt. Kolenic was employed by the Ohio Crankshaft Co. before entering service. He has three brothers, John, Joseph, James.

His wife, Marian, lives at 12408 Soika Ave.

Horse Sense

Two heads are better than one, they say. But, really, a person should be content with only one. That is the whole trouble with many people nowadays. They want something that is indeed good, but which would be absolutely useless to them. If we cannot be happy and content with the lot Eternal Wisdom itself has decided upon for us, how can we expect to find pleasure in something we feeble minded little humans dream up?

War Knowledge

These days 'midst war conditions we are all learning new things—like the youthful apprentice at the little blacksmith shop under a government sub-contract.

Said the head smithy to him, "I'll bring the piece of angle iron over to the anvil when it's red hot. You grab a hammer. Everytime I nod my head, you hit it."

Our apprentice swung with all his might—and learned that a blacksmith with a goose egg on his head is still a blacksmith with a powerful kicking right foot.

Place in a greased bowl and let rise until doubled in bulk. Then divide dough into several portions, shape each into a long rope and pinch the ends together to form one long, continuous rope. Coil this into a greased 10-inch cake pan, starting at the outer edge and working toward the center. Let rise until doubled in bulk. Bake in moderate oven 30 to 40 minutes. Spread topping over cake and return to oven to brown.

TOPPING: 3 egg whites, ¾ cup light fruit jelly. Beat egg whites until stiff, then beat in jelly.

MOTHER TO SON

When I pass the parcel post window
At the post-office day after day,
I often see mothers standing there
With a package to send away;
And I know just as well as tho' I could see,
And I'm not claiming second sight,
Just where it is going and what is inside,
And I feel pretty sure that I'm right.

Homemade cookies and candy and such—
That's what you'd find inside,
That mothers are mailing to sons afar,
Caught up in the war's swift tide;
And what must a lad in some lonely post
Think when that package comes thru,
And the very same cookies he loved as a kid
Are fondly revealed to his view?

No, they cannot rush in after school any more
And head for the old cookie jar,
But a mother's love spans little hurdles like that—
They'll still get them wherever they are!—Selected.

Wounded in France

Pvt. Victor J. Gabrenya, 38, suffered a hand wound while in action with the infantry in France on Aug. 10, the War Department notified his wife, Lillian, 1276 E. 134 St.

Son of Mr. and Mrs. Frank Gabrenya, 7215 Myron Ave., he was inducted in August, 1943, and has been overseas since July. He was formerly employed as a foreman at the Fisher Body Plant No. 1. He has two brothers in the service, Sgt. Vincent and Cpl. Carl who are both in France.

Killed in France

Cleveland, O. — Pvt. William J. Kranz, 27, was killed in France on Aug. 14 while in action with a field artillery unit, his wife, Julie, 19210 Muskoka Ave., was notified by the War Department.

He attended Collinwood High School and was employed by the Breckenridge Machine Co., before entering the service in September, 1943. He was sent overseas in February. He is also survived by a son, William, 30 months old, and his father, Victor Kranz, who lives at 19006 Mohawk Ave.

An Army order for 800,000 wooden folding chairs saved 4,000 tons of steel.

MINUTES OF SEMI-ANNUAL KSKJ BOARD MEETING

(Continued from page 7)

Sisters of St. Joseph School, Joliet, Illinois, Brother John N. Pezdirtz, coorganizer of the Union, now residing in Milwaukee, Wisconsin, Sister Frances Matias, President of St. Anne's Society, No. 127, Waukegan, Illinois, and St. Vitus Society, No. 25, Cleveland, Ohio.

In behalf of the Union and its Supreme Officers, Brother Zalar thanks all for their messages.

The communication of Frederick Baraga Society, No. 93, Chisholm, Minnesota, recommending a change in the by-laws, Article 26, of the Centralized Sick Benefit Division, permitting soldier-members requesting sick benefit to use one application for more than forty days, or even for the duration of the illness if necessary.

After a lengthy discussion, Brother Brince moves that the recommendation be accepted. Unanimously seconded and approved.

Brother Zalar reads the resolution of St. John the Baptist Society, No. 11, Aurora, Illinois, appealing to the Supreme Board that the resolution accepted at the annual meeting on January 25, 1944, pertaining to the payment of assessment for 70 year old members be reconsidered, and the Union resume payment of assessment equally for all who are 70 years old or who shall attain the age of 70.

The resolutions of St. Anthony de Padua, No. 72, Ely, Minnesota, and St. Michaels, No. 163, Pittsburgh, Pennsylvania, purport the same appeal.

Lengthy discussions follow the reading of the resolutions and it is stressed that the resolution in January was not accepted on the initiative of the Supreme Board but on the demands of the Insurance Department as specified in the January resolution.

Supreme Secretary explains at length that the Supreme Board would reluctantly waive the assessments of 70 year old members if it were financially possible to meet the cost.

Brother Zalar announces that he has a letter from the Insurance Department of the State of Kansas which he desires to have incorporated in the minutes. The letter follows:

**DEPARTMENT OF INSURANCE
STATE OF KANSAS
TOPEKA**In Reply Please
Refer to No. 3.

June 24, 1944

Grand Carniolian Slovenian Catholic
Union of the U. S. A.
351-353 N. Chicago Street
Joliet, Illinois

Gentlemen:

We are enclosing herewith Certificate of Authority, authorizing your Association to continue business in this State until April 30, 1945.

We are issuing this Certificate in view of your letter dated June 2, 1944, in answer to ours of May 29, 1944 and the Resolution enclosed therewith.

As we understand the Resolution, after June 30, 1944, no future waiver of assessments on members attaining age 70 will be made. It appears, however, that the Society expects to continue to waive assessments on members who attained age 70 prior to June 30, 1944. We wish to state at this time that in the event future examinations of the Society or any other information which we may receive indicates that the practice has lead to danger of insolvency of the Society or that the Resolution has been amended or ignored and the Society again waives assessments due from members upon attaining age 70, that the Department reserves the right to refuse to renew the Certificate of Authority at any future date. We wish also to make the statement here that we are somewhat doubtful of the advisability of the position which the Society has apparently taken in regard to continuing to waive the assessments of members who attain age 70 prior to June 30, 1944.

Yours very truly,

E. R. Hyre, Actuary.

Brother President stresses that in spite of the fact that no further payment is made for members who have attained age 70 after July 1, 1944, there is still a considerable deficit. The income for this fund is insufficient at present, and an arrangement is necessary to re-establish the fund on a solid financial basis.

Inasmuch as Supreme President Germ had already suggested in his report, that the 70 year old members whose assessment is waived should after January 1, 1944, receive the mortuary assessment only, Brother Pezdirtz makes a motion, seconded by Brother Zupan, to that effect; all other dues are to be assumed by the members effective January 1, 1945. Motion unanimously approved.

Brother John Decman, President of the Board of Jurors, presents the matters pertaining to operations, disability, and sick benefit referred to the Board of Jurors for consideration by the Supreme Medical Director.

The case of Brother Jacob Korencan, Cert. D-4988, member of St. Stephens, No. 1; Board of Jurors on the recommendation of the Supreme Medical Director approves the operation benefit of \$50.00.

The case of Sister Emma Stefanich, Cert. 13351, member of SS. Cyril and Methodius, No. 4; Board of Jurors approve the rejection of the Medical Director.

The case of Brother Joseph Majerle, member of St. Joseph's, No. 112, is referred to Sister Mary Kosmerl, member of the Board of Jurors, for further investigation.

The petition of St. Jerome Society, No. 153, pertaining to Brother Frank Kirm, Cert. HH-45762, cannot be granted.

The matter of Sister Genevieve Pakiz, Cert. D-2878, member of St. Ann's, No. 156, is rejected on recommendation of the Medical Director.

The case of Sister Josephine Kose, Cert. 7594, member of St. Anthony de Padua, No. 158, rejected.

In the case of Brother William Suder, Cert. D-6039, member of Queen of Peace, No. 167, the Board of Jurors approve a special benefit of \$10.00.

Pertaining to the matter of Sister Rose Vura, member of St. Joseph, No. 169, the Board of Jurors declines that the society provide the necessary details as ordered by the Medical Director.

In the matter of Brother Adolph Tomsic, Cert. 33165, member of St. Helen's, No. 193, rejection of the Medical Director is approved.

The matter of Brother Frank Halina, member of St. Anthony de Padua, No. 222, the Board of Jurors approve an operation benefit of \$50.00 based on the explanation of the Medical Director.

The case of Sister Mary Horvath, Cert. 16589, member of St. Stephen's, No. 224: said member did not abide by the terms of the by-laws during her illness, therefore the Board of Jurors approve the rejection of the Medical Director.

President of the Board of Jurors, Brother Decman, reports that his committee also has several cases pertaining to the question of religion which will be settled by consultation with the Reverend Spiritual Director.

Brother Joseph Zalar announces that he has just received a message from Seaman First Class Anthony Bepalec, member of St. Joseph's Society, No. 53, engaged on the battle front, conveying congratulations to the Union on its 50th Anniversary. Gratefully acknowledged.

Brother Zalar reports that the National Fraternal Congress will hold its convention September 9th, at St. Louis, Missouri, and that the KSKJ is eligible to representation. Brother Rudman moves, Brother Lokar seconds the motion that Brother Zalar be delegated to represent the Union. Approved.

Supreme Secretary reads the letter of St. Anthony de Padua Society, No. 72, Ely, Minnesota, appealing to the Supreme Board for financial assistance by the Union, for the treasury of the Slovenian American National Congress. The letter is acknowledged.

In conjunction with the Golden Jubilee of our Union an augmented issue of the Glasilo was printed which necessitated additional work for the Editor. For this reason Brother Zalar moved that \$50.00 compensation be given to Brother Zupan for his overtime work.

Supreme President calls Brother Joseph Ferra, Secretary St. Joseph's, No. 169, Cleveland, Ohio, and an honored guest, to make a few remarks.

Brother Ferra remarked that in spite of the fact that he is steadily employed in a factory, he solicited new insurance to exceed the required quota in the recent campaign and he would have received more had he the time, for the interests of the Union are his greatest concern.

Brother President thanks him in behalf of the Supreme Board.

Brother John Pezdirtz, president of St. Joseph's, No. 169, agrees with Brother Ferra's statement, and adds that the success of Society No. 169 may be accredited to Brother Ferra for his interest and alertness.

Brother Zalar, Supreme Secretary, presents the prizes to the winners in recognition of their efforts during the recent campaign. The Supreme Secretary congratulates them and encourages them to maintain their zeal for the KSKJ so that their success may attract many followers in our Union.

It was duly moved and seconded that the Union pay a \$5.00 Mass stipend from the Expense Fund for every soldier-member who gives his life for his Country. The Mass is to be ordered in the parish of the deceased. Approved.

Brother Brince adds that in addition to the Mass a letter of condolence be sent to the bereaved family. Unanimously accepted.

Brother Zalar remarks that there is no further business for this session. He is pleased that the session convened so harmoniously, and is grateful to the Committee in charge of the Jubilee celebration who are striving to assure a successful celebration; likewise, he extends thanks to the Pastor of St. Joseph's Church and Spiritual Director Father Butala for the church ceremony as well as the Venerable Sisters of St. Joseph's School for their effort to make the program more complete.

Supreme President, Brother John Germ, announces that the business of the semi-annual session is concluded. In his closing remarks, Brother President thanks his colleagues for their attention and appeals to all present to strive, each in their own communities, to reach a membership of 40,000 before the end of the current year.

Duly moved and seconded that the minutes of the final session be approved by the Supreme President and Supreme Secretary.

The meeting adjourned with a prayer at 1 P. M.

John Germ, Supreme President,

Joseph Zalar, Supreme Secretary,

Louis Zeleznikar, Recording Secretary.

Joliet, Illinois, July 29, 1944.

ANNOUNCEMENT**DR. P. B. VIRANT—OPTOMETRIST**

Announces the Opening of His Office on September 11

Eyes Examined—Glasses Fitted

Office Hours: 9:30—12, 1:30—5:00

Evenings 6:30—8:30

Wed. and Sat.: 9:30—12:30

15621 Waterloo Rd.

The North American Bank Bldg.
Cleveland, Ohio

Jean Michele Dunne, aged 5, is all for fat conservation and takes great interest in the fat that is saved in her home because she has been taught the uses that are made of it. Insecticides, she explains to her toy pup, require used fats, and are necessary to keep the battle front from disease-carrying insects.

